
**Zápis z 30. schůze představenstva České advokátní komory (ČAK),
která se konala dne 15. – 16. června 2020 v zasedací síni ČAK, Národní 16, Praha 1**

15. června 2020

PŘÍTOMNI:

JUDr. Vladimír Jirousek
JUDr. Radim Miketa
JUDr. Monika Novotná
JUDr. Tomáš Sokol
JUDr. Antonín Mokrý
JUDr. Petr Poledník
JUDr. František Smejkal
JUDr. Lenka Vidovičová
JUDr. Michal Žížlavský

Mgr. Kamil Blažek

JUDr. Petr Čáp
PhDr. Iva Chaloupková

OMLUVENI:

Mgr. Robert Němec
JUDr. Martin Maisner, Ph.D.,
MCI Arb.

Mgr. Tomáš Matějovský
Mgr. Daniel Mika
JUDr. Petr Toman, LL.M.
JUDr. Jiří Všečetka
JUDr. Karel Brückler
JUDr. Tomáš Herblich
JUDr. Jan Mikš
JUDr. Bohuslav Sedlatý

JUDr. Irena Schejbalová
JUDr. Jaroslava Macková
JUDr. Petra Vrábliková

(nepřítomni z důvodu
ochranných opatření proti
COVID-19)

(nepřítomni z důvodu
ochranných opatření proti
COVID-19)

-
- 1) Vyškrtnutí ze seznamu advokátů dle § 8 odst. 1 písm. c) zákona o advokacii (dále též jen ZA)**

NEVEŘEJNÁ ČÁST

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

---

2) Pozastavení výkonu advokacie dle § 9 odst. 2 písm. a) ZA

NEVEŘEJNÁ ČÁST

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

3) Zastavení řízení

NEVEŘEJNÁ ČÁST

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

16. června 2020

PŘÍTOMNI:

JUDr. Vladimír Jirousek

JUDr. Radim Miketa

Mgr. Robert Němec

JUDr. Tomáš Sokol

JUDr. Martin Maisner, Ph.D.,
MCI Arb.

JUDr. Antonín Mokrý

JUDr. Petr Poledník

JUDr. František Smejkal

JUDr. Lenka Vidovičová

JUDr. Michal Žižlavský

Mgr. Kamil Blažek

Mgr. Daniel Mika

JUDr. Karel Brückler

JUDr. Tomáš Herblich

JUDr. Bohuslav Sedlatý

JUDr. Petr Čáp

JUDr. Johan Justoň

JUDr. Eva Indruchová

PhDr. Iva Chaloupková

Mgr. Miroslava Sedláčková

JUDr. Petra Vrábliková

JUDr. Michaela Strížová

OMLUVENI:

JUDr. Monika Novotná

Mgr. Tomáš Matějovský

JUDr. Petr Toman, LL.M.

JUDr. Jiří Všetěčka

JUDr. Jan Mikš

JUDr. Irena Schejbalová

JUDr. Jaroslava Macková

Ing. Lenka Matoušková

4) Kontrola úkolů dle zápisu z 29. schůze představenstva (JUDr. Jirousek, JUDr. Čáp)

K bodu 1a/5d: předseda sděluje, že odpověď prezidentovi Hospodářské komory ČR v předmětné věci zaslal.

K bodu 1b: předseda spolu s tajemníkem konstatují, že do dnešního dne nebyla na ČAK zaslána žádná žádost o půjčku či použití prostředků sociálního fondu v návaznosti na nouzový stav.

K bodu 2c: konstatuje se, že legislativní odbor (LO) zpracoval alternativní návrh novely ZA reflektující novelu notářského řádu – viz dále program 30. schůze představenstva.

K bodu 2e: JUDr. Novotná sděluje, že po seznámení se s odpovědí MPSV ve věci Antivirus dospěla k závěru, že další komentování této věci je nadbytečné.

K bodu 2f: NEVEŘEJNÁ ČÁST - KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI.

K bodu 5a: Předseda informuje, že ve věci uznávání ověřování podpisů ze strany advokátů jednájí jak s Rakouskou advokátní komorou, tak předsedou Hornorakouské advokátní komory. Vše zajišťuje odbor mezinárodních vztahů (MEZ) ČAK a JUDr. Mokrý.

K bodu 6a: předseda informuje, že Ekonomická sekce kontrolní rady ČAK odsouhlasila nájemní smlouvu „Dunaj“ a nájemní smlouvu „Myslíkova“, to vše s tím, že předseda obě tyto smlouvy podepsal.

5) Legislativa (JUDr. Jirousek, JUDr. Sokol, Mgr. Němec, JUDr. Justoň, JUDr. Hoke)

Před jednáním o jednotlivých bodech programu v části „Legislativa“ seznámil předseda členky a členy představenstva s rozhovorem s ústavní soudkyní Šimáčkovou, zveřejněným v Deníku N u příležitosti vydání její knihy. Zejména z rozhovoru citoval následující: „V profesní etice advokátů by mělo být mnohem hlouběji zakotveno, že mají pomáhat lidem. Ať například dvě třetiny své práce věnují vydělávání peněz a třetinu své kompetence pomoci lidem. Budou se cítit mnohem lépe.“ Vzhledem ke skutečnosti, že tento kontroverzní paušální pohled na výkon advokacie vzbudil u všech členek a členů představenstva a dalších orgánů ČAK hrubou nelibost, a to zejména pro totální neznalost advokátního prostředí a chodu advokacie jako takového, což je přinejmenším překvapující, zejména u ústavní soudkyně a bývalé advokátky, dal předseda členům představenstva po vzrušené diskuzi k dalšímu zvážení, zdali budou na zmíněný atak reagovat.

5a) Novela usnesení o substitučním oprávnění advokátních koncipientů

JUDr. Justoň předložil návrh usnesení představenstva ČAK, kterým se mění usnesení č. 6/1998 Věstníku, jímž se stanoví pravidla pro výkon substitučního oprávnění advokátních koncipientů. JUDr. Justoň odůvodnil nezbytnost navrhované změny s ohledem na vnitřní kolizi některých stavovských předpisů ohledně možného zastupování poškozeného koncipientem u Vrchního soudu. K návrhu po předstředění představenstvu žádné připomínky nejsou a předseda nechal o předmětném návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 9

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Konstatuje se, že byl schválen návrh změny usnesení ČAK č. 6/1998 Věstníku ve znění, jež je přílohou součástí na konci tohoto zápisu.

NEVEŘEJNÁ ČÁST

5b)

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

5c) Novela zákona o AML (Mgr. Vrábliková)

Mgr. Vrábliková předložila materiál týkající se novely zákona č. 253/2008 Sb. (AML), a to se zaměřením na poslední legislativní vývoj týkající se předmětné novely a s finálním zaměřením na text novely, jež bude předložena parlamentu. Jednotlivé části materiálu se týkají těch ustanovení, která upravují vztahy za účasti advokáta či advokacie. Předseda konstatuje, že průběžným jednáním v návaznosti na dění v Legislativní radě vlády (LRV) a dalších místech je finální text novely pro advokacii přijatelný a za těchto okolností již nebude ze strany ČAK veřejně komentován. V každém případě se však Mgr. Vrábliková pověřuje detailním sledováním legislativního procesu, zejména poté, co věc bude řešena v rámci Poslanecké sněmovny (PS) ČR. Předseda a JUDr. Poledník budou celou záležitost diskutovat s poslanci Ústavně právního výboru (ÚPV) PS ČR.

5d) Informace o připomínkových řízeních

Představenstvo vzalo na vědomí zprávu JUDr. Justoňe o připomínkových řízeních (stav ke dni 10. 6. 2020). Písemná zpráva je přílohou součástí na konci tohoto zápisu.

5e) Informace o jednání LRV

Představenstvo vzalo na vědomí zprávu JUDr. Justoňe o zasedáních LRV (stav ke dni 28. 5. 2020). Písemná zpráva je přílohou součástí na konci tohoto zápisu.

6) Matrika (JUDr. Miketa)

6a) Statistika advokátů a advokátních koncipientů

Odbor matriky předkládá statistiku advokátů a advokátních koncipientů ke dni 1. 6. 2020, která je přílohou součástí na konci tohoto zápisu.

Předseda ukládá odboru matriky, aby pro příští představenstvo připravil zprávu o vlivu nouzového stavu na počty advokátů a advokátních koncipientů. JUDr. Miketa se pověřuje, aby na zajištění zprávy dohlédl.

7) Odbor výchovy a vzdělávání (OVV)

7a) Návrh na jmenování zkušebních komisařů

Předseda zkušební komise přednesl návrh na jmenování Mgr. Petra Svobody jako zkušebního komisaře pro uznávací zkoušky a JUDr. Marka Gögeše a JUDr. Ivy Horoškové jako zkušebních komisařů pro obor správního a ústavního práva. Nato bylo o návrzích hlasováno en bloc.

Pro: 9

Proti: 0

Zdrželi se: 0

7b) Termín zkoušek z mediace ve II. pololetí 2020

Představenstvo schvaluje termíny konání zkoušek mediátora, a to 30. září 2020 a 16. prosince 2020.

8) Mezinárodní odbor (JUDr. Mokrý, JUDr. Indruchová)

8a) Zemské zprávy a Rezoluce k právnímu státu

Představenstvo vzalo na vědomí zemské zprávy z Evropské prezidentské konference ve Vídni, zejména pak komparatistiku stavovských předpisů jednotlivých zemí Evropské unie (EU). Dále pak vzalo na vědomí přijatou tzv. Rezoluci o právním státu, kterou samozřejmě představenstvo podporuje a v rámci jednotlivých jednání ji bude uvádět do života.

8b) Komparativní studie – „celoživotní“ koncipienti

Představenstvo se seznámilo s komparatistickou studií ohledně otázky tzv. celoživotních koncipientů, jež se zaměřila na státy Belgie, Finsko, Německo, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Slovensko, Švédsko a další. Přitom se konstatuje, že tato problematika bude předmětem jednání mimořádného představenstva, zaměřeného na otázky dalšího vývoje vztahů v rámci advokátního stavu.

8c) Mezinárodní advokacie v době pandemie COVID-19

Představenstvo vzalo na vědomí zprávu o dopadech pandemie na chod advokacií v zemích EU (informativní zpráva je přílohou na konci tohoto zápisu). Současně JUDr. Indruchová seznámila představenstvo s výzvou předsedy advokátní komory státu New York ke spolupráci. Tato otázka bude řešena průběžně.

8d) Shrnutí činnosti bruselské zástupkyně a Aktuality EU

MEZ předkládá zprávu o činnosti bruselské zástupkyně ČAK za března – květen 2020. K tomu JUDr. Mokrý dodává, že Mgr. Recová byla v podstatě vázána bez dalšího na sídlo pobočky v Bruselu a bez ohledu na výrazné restriktce reflektující pandemický stav v Belgii zajistila veškerou činnost potřebnou pro náležitou informaci ČAK o vývoji v legislativních a souvisejících problematikách (informativní zpráva je přílohou součástí na konci tohoto zápisu, stejně jako souhrnná zpráva. (Informativní zpráva je přílohou součástí na konci tohoto zápisu).

8e) Výzvy k posilování systémů právní pomoci v členských státech EU

Představenstvo vzalo na vědomí informativní zprávu ohledně výzvy k posilování systémů právní pomoci v členských státech EU.

8f) Iniciativa k prosazování principů týkajících se úlohy advokátů

JUDr. Indruchová informovala představenstvo o obsahu a účelu výzvy, která je zaměřena na úlohu advokátů při posilování a prosazování principů právního státu. Představenstvo s připojením se ČAK k výzvě souhlasí a MEZ se ukládá učinit v této věci odpovídající formálně-právní kroky.

NEVEŘEJNÁ ČÁST

8g)

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

9) Různé

9a) Vinklaření – zpráva o výsledku jednání JUDr. Sokola a JUDr. Hoke se zástupci MSp (JUDr. Sokol, JUDr. Hoke)

JUDr. Sokol a JUDr. Hoke seznámili představenstvo s jednáním ohledně problematiky vinklařů na půdě Ministerstva spravedlnosti (MSp), konkrétně se skupinou vedenou náměstkyní JUDr. Cetlovou. V té souvislosti představenstvo vzalo na vědomí samostatné písemné zprávy

o výsledcích jednání, a to zprávu JUDr. Sokola, zprávu JUDr. Hoke a zprávu JUDr.

Cetlové,

zaslanou 29. 5. 2020 k rukám místopředsedy ČAK (ke zprávě je přiložena tabulka s údaji platnými ke dni 26. 5. 2020 o počtu oznámení, zahájených řízeních, probíhajících šetřeních atd. ve věci přestupků nepovoleného poskytování právních služeb). Zároveň byla ČAK zaslána rozhodnutí MSp ohledně šetření ve věci přestupků podle § 52d, odst. 1 ZA. Na základě uvedených jednání a zjištění z poslední doby rozhodlo vedení ČAK o zavedení tzv. „Desky (ne)cti – pozor na právní šmejdy!“ na webových stránkách ČAK. V tomto směru se PhDr. Chaloupkové ukládá, aby zavedení tohoto přehledu neoprávněného poskytování právních služeb bylo náležitě prezentováno mj. v Bulletinu advokacie, Advokátním deníku a prostřednictvím Rychlých zpráv. Kromě toho budiž na Desce (ne)cti prezentována taktéž dosavadní rozhodnutí MSp o přestupkových řízeních, která vyústila v uložení finančních sankcí.

V návaznosti na výše vymezenou problematiku se rozvinula diskuze na téma případných legislativních řešení, jež by zlepšila možný postih vinklářů. JUDr. Žižlavský připomenul, že od 1. 6. 2019 byl zaveden přestupek za neoprávněné poskytování právních služeb v oblasti oddlužení, které poskytuje někdo jiný než advokát a další vyjmenované osoby (většinu těchto služeb poskytují z oprávněných osob advokáti). Přestupkem je nikoli pouhé poskytování služeb, ale již i samotné nabídnutí služby. S ohledem na roční zkušenost s touto novou právní úpravou navrhuje učinit dotaz na MSp, kolik přestupků bylo zjištěno a postiženo, neboť to může být významné pro další úvahy ČAK v oblasti legislativy. JUDr. Hoke zajistí aktuální informace v potřebném směru.

LO se ukládá, aby v souvislosti s dikcí, vymezující přestupek v insolvenčním zákoně, připravilo možnou úpravu přestupku dle § 52d ZA (nabídka právních služeb s výjimkou výkonu obecného zmocnění v rámci prokazatelné občanské výpomoci).

9b) Stanovisko VOPOZA – povinnost mlčenlivosti advokáta (JUDr. Jirousek)

Představenstvo souhlasí s návrhem JUDr. Nespaly ohledně zveřejnění věci JUDr. Seifertové, zastoupené JUDr. Vlkem, a to v anonymizované podobě na webových stránkách ČAK.

9c) Informace Exekutorské komory (JUDr. Plášil) o tzv. „Snahách o zestátnění Centrální evidence exekucí“ /včetně informace o stanovisku Úřadu na ochranu osobních údajů (ÚOOÚ) ke zveřejnění databáze exekucí/ (JUDr. Jirousek)

Představenstvo vzalo na vědomí zprávu a stanovisko Exekutorské komory k otázce případného odnětí Centrální evidence exekucí a v té souvislosti zprávu ÚOOÚ ze 4. 11. 2019, v níž se konstatuje, že široké zpřístupnění Centrální evidence exekucí generuje riziko neúčelného dalšího zpracování osobních údajů v rozporu s čl. 5 odst. 1 písm. b) a c) obecného nařízení (GDPR). Představenstvo respektuje přístup k dané problematice v intencích právě zmíněného stanoviska ÚOOÚ.

9d) MSp – žádost o nominaci zástupce ČAK do expertní pracovní skupiny

Předseda seznámil představenstvo s žádostí náměstka MSp Mgr. Fraňka o jmenování zástupce ČAK do expertní pracovní skupiny zřízené pro účely přípravy zákona o doručování. Představenstvo jmenuje tyto zástupce ČAK: Mgr. Roberta Němce, místopředsedu ČAK, a na post jeho zástupce JUDr. Michala Syllu, advokáta ev. č. ČAK 14354.

9e) MSp – sektorová analýza korupce pro oblast exekucí

Po seznámení se s obsahem žádosti MSp o sektorovou analýzu korupce pro oblast exekucí se pověřuje JUDr. Maisner, aby zpracoval odpověď v tom smyslu, že žádný advokát dosud nesignalizoval existenci korupčního jednání v rámci stávajícího systému exekucí. Členové představenstva se naopak obávají, že zavedení teritoriality podmíní vznik korupčního prostředí. Obecně platí, že transparentní soutěžní prostředí minimalizuje existenci korupčního prostředí. V tomto směru je třeba připomenout, že platná judikatura považuje exekutory za podnikatele.

9f) Žádost o zkrácení doby pro přijetí advokátního koncipienta (JUDr. Macková)

Předseda informoval představenstvo o udělení výjimky ohledně zkrácení doby pro výkon školitelství, a to s ohledem na zcela výjimečné okolnosti celé věci, spočívající v náhlém úmrtí stávajícího školitele.

9g) Informace o návrhu na setkání vedení ČAK x RENOMIA x WI-ASS (PhDr. Chaloupková)

PhDr. Chaloupková se pověřuje, aby setkání zařídila na pondělí 12. 10. 2020, pokud možno v prostorách vestibulu ČAK.

9h) Konference advokátů, Slovenská republika (PhDr. Chaloupková)

PhDr. Chaloupková informuje, že Konference advokátů Slovenské republiky (Sněm Slovenské advokátní komory se bude konat 11. června 2021.

9i) Termíny schůzí představenstva ve 2. pololetí 2020

Představenstvo se shodlo na následujících termínech schůzí představenstva ve 2. pololetí letošního roku:

14. – 15. září
09. – 10. října   mimořádné zasedání
12. – 13. října
09. – 10. listopadu
14. – 15. prosince

9j) Žádost o finanční příspěvek na tradiční Golfový turnaj české advokacie (Mgr. Němec) a žádost o finanční příspěvek na tradiční Sportovní hry Nymburk (JUDr. Sedlatý)

Představenstvo schvaluje žádost o finanční příspěvek na Golfový turnaj české advokacie, a to jako každoročně, ve výši 50.000 Kč. Představenstvo schvaluje žádost o finanční příspěvek na Sportovní hry Nymburk, a to jako každoročně, ve výši 300.000 Kč (to vše při obvyklých finančních příspěvcích ze strany účastníků).

9k) Uzavření prolongační pojistné smlouvy s Generali Českou pojišťovnou a.s. pro rok 2021 (JUDr. Jirousek)

Představenstvo vzalo na vědomí dopis Generali České pojišťovny a.s. z 9. června 2020 o obnově Rámcové pojistné smlouvy pro rok 2021 za stávajících pojistných podmínek. Tajemník JUDr. Čáp informoval, že byla projednávána vhodnost zveřejňování uplatňovaných pojistných plnění na webových stránkách ČAK. V tomto směru se JUDr. Čáp pověřuje, aby jednotlivé případy, vhodné ke zveřejnění, projednal s vedením ČAK.

9l) Účast ČAK při obnovování Sjezdu českých právníků (JUDr. Jirousek)

Předseda seznámil představenstvo s přípravou obnovy Sjezdu českých právníků v intencích sjezdů konaných mezi roky 1904 – 1930 s tím, že celou související problematiku probral s úzkým vedením ČAK 12. 6. 2020. Představenstvo souhlasí s účastí advokacie, jakožto největšího právního stavu, na přípravách uvedené obnovy s tím, že celý projekt, koncipovaný vedením ČAK, byl k organizaci svěřen Jednotě českých právníků (JČP), jež na svém zasedání přijala projekt za vlastní. V té souvislosti se mimo jiné připomíná historická úloha JČP při organizaci těchto sjezdů.

9m) Jmenování dalšího člena smírčí komise ČAK (JUDr. Poledník)

JUDr. Poledník informoval představenstvo o stavu obsazení smírčí komise ČAK s tím, že je nezbytné jmenovat z řad advokátů dalšího člena komise. Představenstvo doporučuje předsedovi jmenovat JUDr. Ladislava Kryma. JUDr. Poledník se pověřuje, aby nominaci JUDr. Kryma se jmenovaným projednal a o výsledku informoval předsedu, který by neprodleně JUDr. Kryma členem komise jmenoval. Zároveň odezněl návrh projednat možnou účast v komisi s JUDr. Martinem Vychopněm.

Předseda konstatoval, že veškeré body programu byly projednány, poděkoval přítomným za účast a 30. schůzi představenstva ukončil.

Návrh

USNESENÍ PŘEDSTAVENSTVA ČESKÉ ADVOKÁTNÍ KOMORY

ze dne ..... června 2020,

kterým se mění usnesení představenstva České advokátní komory č. 6/1998 Věstníku, kterým se stanoví pravidla pro výkon substitučního oprávnění advokátních koncipientů a jiných zaměstnanců advokáta, ve znění pozdějších předpisů,

Představenstvo České advokátní komory se usneslo podle § 44 odst. 4 písm. b) zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů, takto:

Čl. I

Změna usnesení č. 6/1998 Věstníku

V čl. 8 odst. 1 usnesení představenstva České advokátní komory č. 6/1998 Věstníku, kterým se stanoví pravidla pro výkon substitučního oprávnění advokátních koncipientů a jiných zaměstnanců advokáta, ve znění pozdějších předpisů, se za slova „čl. 4 písm. c)“ vkládají slova „a čl. 6 odst. 2“.

Čl. II

Účinnost

Toto usnesení nabývá účinnosti třicátým dnem po jeho vyhlášení ve Věstníku České advokátní komory.

JUDr. Vladimír Jirousek, v. r.

předseda
České advokátní komory

Úplné znění dotčených ustanovení s vyznačením navrhovaných změn

ČÁST II ZASTUPOVÁNÍ V ŘÍZENÍ

Čl. 8 Společné ustanovení

(1) S výjimkou případů podle čl. 4 písm. c) **a čl. 6 odst. 2** advokát nesmí ustanovit advokátního koncipienta svým zástupcem v řízení před vrchním soudem; advokát nesmí ustanovit advokátního koncipienta svým zástupcem v jakémkoli řízení před Nejvyšším soudem nebo před Nejvyšším správním soudem.

(2) Ustanovení čl. 4 až 7 se nepoužijí, jedná-li se o ustanovení advokátního koncipienta zástupcem advokáta za účelem nahlížení do spisu a pořizování výpisů nebo opisů ze spisu, obstarání výpisů a opisů z veřejných seznamů (rejstříků), jakož i k provedení jiných obdobných úkonů.

(3) Právní praxí podle čl. 4 až 7 se rozumí právní praxe advokátního koncipienta [§ 5 odst. 1 písm. c) a § 58 odst. 3 zákona].

Odůvodnění

Navrhovaná změna odstraňuje výkladovou nejasnost týkající se oprávnění advokáta ustanovit advokátního koncipienta svým zástupcem v řízení před vrchním soudem.

Článek 6 odst. 2 usnesení povoluje advokátovi za podmínek uvedených v čl. 6 odst. 1 písm. b) ustanovit advokátního koncipienta svým zástupcem v řízení před krajským soudem jako soudem prvního stupně, pokud v trestním řízení zastupuje poškozeného; to platí i pro případné navazující řízení o odvolání proti rozhodnutí v dané věci (tedy i vrchního soudu). Článek 8 odst. 1 tohoto usnesení zakotvuje pravidlo, kdy advokát nesmí ustanovit advokátního koncipienta svým zástupcem v řízení před vrchním soudem, až na výjimku zakotvenou v čl. 4 písm. c) usnesení, která se týká občanskoprávního řízení. Chybí zde tedy zakotvená výjimka pro zastupování poškozeného v trestním řízení, tak aby dané ustanovení korespondovalo s výše uvedeným čl. 6 odst. 2.

Za současné situace si dané právní normy protirečí a nedávají v tomto znění jednoznačný smysl.

Informace o připomínkových řízeních – květen 2020 (stav ke dni 10. 6. 2020)

Probíhající připomínková řízení

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů

Připomínkové řízení probíhá do 18.06.2020

Návrh poslanců Václava Klause a Zuzany Majerové Zahradníkové na vydání ústavního zákona, kterým se mění Listina základních práv a svobod a Ústava České republiky (sněmovní tisk č. 877)

Cílem předloženého návrhu je podle předkladatele ústavní zakotvení práva na úhradu peněžitých dluhů v hotovosti tak, aby bylo i do budoucna zachováno právo všech v České republice platit v hotovosti (resp. tomu odpovídající povinnost druhé strany, tj. zejména povinnost obchodníků, tyto hotovostní platby přijímat), při současném zachování práva státu přijmout nezbytná opatření pro ochranu bezpečnosti státu, veřejného pořádku nebo práv a svobod druhých. Účelem navrhované úpravy naopak není omezovat možnosti státu pro boj proti financování terorismu, daňovým únikům nebo ke snižování rizika korupce.

Připomínkové řízení probíhá do 11.06.2020

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti a změně některých zákonů (zákon o některých službách informační společnosti), ve znění pozdějších předpisů

Cílem návrhu novely zákona je adaptace českého právního řádu na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1150 ze dne 20. června 2019 o podpoře spravedlnosti a transparentnosti pro podnikatelské uživatele online zprostředkovatelských služeb.

Připomínkové řízení probíhá do 26.06.2020

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

V souvislosti se změnami v oblasti insolvenčního práva a též s ohledem na rekodifikaci soukromého práva se navrhuje aktualizace zákona č. 118/2000 Sb., a to tak, aby odpovídal terminologickému a koncepčnímu vývoji ostatních právních odvětví, a dosažení optimální ochrany zaměstnanců platebně neschopného zaměstnavatele včetně eliminace možného zneužití dané úpravy.

Připomínkové řízení probíhá do 03.07.2020

Návrh poslanců Patrika Nachera, Barbory Kořanové, Tomáše Martínka, Jana Chvojky, Lukáše Černoorského a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 882)

Cílem předloženého návrhu je zrušení osvobození příspěvku zaměstnavatele na soukromé životní pojištění poplatníka daně z příjmů fyzických osob a navýšení celkové úhrnné částky příspěvků zaplacených poplatníkem daně z příjmů fyzických osob na své penzijní připojištění se státním příspěvkem, penzijní pojištění nebo doplňkové penzijní spoření, kterou lze odečíst od základu daně, z částky 24 000 Kč na 48 000 Kč.

Připomínkové řízení probíhá do 18.06.2020

Program 238. zasedání LRV a jeho výsledky

28. 5. 2020

1. Upravené znění návrhu zákona o dražbách a o změně zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů (zákon o dražbách)

LRV projednání návrhu zákona přerušila za účelem úpravy jeho textu podle jejích připomínek.

2. Upravené znění návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o veřejných dražbách

LRV projednání návrhu zákona přerušila za účelem úpravy jeho textu podle jejích připomínek.

Přehled

S odkazem na úkol uložený odboru matriky představenstvem České advokátní komory předkládám přehledy počtu advokátů (zahraničních, evropských usazených) a advokátních koncipientů ke dni 1. červnu 2020, k projednání na červnovém zasedání představenstva Komory.

I.

Advokáti celkem _____	13 856		
Z tohoto aktivních _____	12 219	z toho mužů	7323
z toho pozastavených _____	1 637	žen	4 896

Počet aktivních advokátů podle původu

český (§ 5, § 5bZA) _____	12 219
evropský (§ 35I ZA) _____	138
zahraniční (§ 5a ZA) _____	78
Celkem _____	12 434

Celkový počet evropských advokátů

aktivní _____	138
pozastaven _____	9

Celkový počet zahraničních advokátů

aktivní _____	78
pozastaven _____	13

II.

Adv. koncipienti celkem _____	2 711		
z toho aktivních _____	2 514	z toho mužů	1 341
z toho pozastavených _____	14	žen	1 173
z tohoto přerušovaných _____	183		

III.

Počet aktivních advokátů dle právní formy

samostatný advokát _____	10 056
společník spol. s. r. o. _____	1219
společník v. o. s. _____	122
ve sdružení _____	570
zaměstnaný _____	238
vedoucí org. složky zahr. spol. _____	10

společník org. složky zahr. spol. _____ 4

Počet spolupracujících advokátů 1 430 (ti jsou způsobem výkonu advokacie vedeni jako samostatní advokáti)

Údaje o počtech advokátů, evropských usazených a zahraničních advokátů, adv. koncipientů jsou uvedeny ke dni vyhotovení tohoto přehledu. Mezi tímto datem a datem jednání představenstva může dojít zpětnými zápisy ke změně uvedených údajů.

V Praze dne 1.června 2020

Představenstvo bere na vědomí přehled odboru matriky, z něhož se zjišťuje, že ke dni 1.červnu 2020 je zapsáno celkem 13 856 advokátů a 2 711 advokátních koncipientů.

JUDr. Jaroslava Macková
vedoucí odboru matriky

Komparativní studie k otázce tzv. celoživotních koncipientů (pro informaci)

Odbor mezinárodních vztahů předkládá představenstvu ČAK požadovanou komparativní studii týkající se tzv. celoživotních advokátních koncipientů.

Evropským advokátním komorám byla položena otázka, zda se tyto komory potýkají s problémem tzv. celoživotních koncipientů, tj. koncipientů, kteří ukončili povinnou dobu praxe a měli by složit advokátní zkoušku, ale neučiní tak a dále jsou zaměstnáváni v pozici advokátních koncipientů v advokátní kanceláři. Dále byly komory dotázány, zda mají otázku tzv. celoživotních koncipientů právně upravenou a zda existují lhůty pro omezení statutu advokátního koncipienta.

Na dotaz mezinárodního odboru odpověděly advokátní komory: Belgie (Vlámská komora a komora zastupující francouzsky a německy hovořící advokáty), Finsko, Kypr, Moldávie, Německo (BRAK a DAV), Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko a Švédsko.

Belgie (Vlámská komora a komora zastupující francouzsky a německy hovořící advokáty)

Vlámská advokátní komora (OVB)

Etický kodex OVB stanoví, že advokátní koncipient musí získat tzv. osvědčení o způsobilosti k výkonu advokacie během prvního roku své koncipientské praxe (aktuálně bylo schváleno prodloužení této doby z 12 na 18 měsíců) a k tomu, aby jej získal, musí složit zkoušku. Advokátní koncipient může zažádat o prodloužení lhůty pro získání tohoto osvědčení na 2 roky.

Belgický zákon o soudnictví pak stanoví, že advokátní koncipient může být ze seznamu koncipientů vyškrtnut, pokud neprokáže, že splnil všechny povinnosti uložené advokátní komorou do pěti let od jeho zápisu na seznam koncipientů.

Advokátní komora zastupující francouzsky a německy hovořící advokáty

Koncipientská praxe trvá tři roky. Zkoušky umožňující získat osvědčení o způsobilosti k výkonu advokacie (CAPA) se konají během prvního a druhého roku praxe.

Koncipientská praxe může být pozastavena nebo přerušena z těchto 3 důvodů:

1. Předseda advokátní komory může na doporučení ředitele/vedoucího dozorujícího praxi koncipienta nebo vzdělávacího výboru pozastavit praxi advokátního koncipienta po dobu, která v zásadě nepřesahuje jeden rok, a to z důvodu studia nebo jiné praxe určené k dokončení jeho koncipientské praxe anebo z výjimečných důvodů. Během období pozastavení zůstává koncipient zapsán v seznamu koncipientů; může vykonávat toto povolání a stále hradí členské příspěvky advokátní komoře. Toto období pozastavení se bere v úvahu při výpočtu délky koncipientské praxe.

2. Předseda advokátní komory může pozastavit praxi advokátního koncipienta na doporučení ředitele/vedoucího dozorujícího praxi koncipienta nebo vzdělávacího výboru, za okolností ponechaných na jeho uvážení, zejména pokud koncipient vykonává funkce v ministerských kabinetech. Pokud není uděleno zvláštní povolení předsedou advokátní komory, toto pozastavení praxe by nemělo přesáhnout jeden rok. Advokátní koncipient zůstává zapsán v seznamu advokátních koncipientů; nevykonává však žádnou profesní činnost a nemá žádná práva ani výhody přiznávané advokátům. Nadále hradí členské příspěvky advokátní komoře a je ke komoře kárně odpovědný. Toto období pozastavení koncipientské praxe se nebere v úvahu při výpočtu doby trvání koncipientské praxe.

3. Praxe advokátního koncipienta může být přerušena na žádost advokátního koncipienta a na základě rozhodnutí Rady advokátů. Koncipient, jehož praxe je přerušena, je vyškrtnut ze seznamu advokátních koncipientů. Pokud na konci přerušeni hodlá pokračovat ve výkonu povolání, musí znovu splnit všechny povinnosti stanovené v rámci koncipientské praxe, ledaže by mu ve výjimečných případech Rada advokátů udělila výjimku. V každém případě si uchazeč uchová výhodu získaného osvědčení o způsobilosti pro výkon advokacie, pokud jej získal max. tři roky před ukončením přerušeni jeho praxe.

Finsko

Vzhledem k naprosto odlišnému systému přístupu k advokátní profesi se Finská advokátní komora s takovým problémem nepotýká a nedisponuje relevantní právní úpravou.

Kypr

Na Kypru není stanoven termín, do kterého má advokátní koncipient úspěšně složit advokátní zkoušky. Musí však ukončit svou koncipientskou praxi do tří let. Prvních šest měsíců je advokátní koncipient povinen vykonávat koncipientskou praxi bez přerušeni a poté další časové úseky koncipientské praxe nesmí být kratší dvou měsíců.

Moldávie

V Moldávii je statut advokátního koncipienta garantován po dobu pouhých 18 měsíců a doba koncipientské praxe není pracovněprávním vztahem, tj. není upravena zákoníkem práce. Advokátní koncipient obdrží ID (obdobné jako ID advokáta) s expirační lhůtou 18 měsíců, po jejímž uplynutí statut advokátního koncipienta končí. Po této lhůtě je advokátní koncipient připuštěn k advokátní zkoušce, která se koná 2x ročně.

Oproti české právní úpravě čelí Moldavská advokátní komora jinému problému. Je zde časová mezera mezi uplynutím 18 měsíců koncipientské praxe a termíny advokátních zkoušek, které se konají 2x ročně. Advokátní koncipient musí na zkoušky čekat a vyvstává zde problém jak pro koncipienty, tak pro advokátní kanceláře. Dochází ke ztrátě kontinuity práce a přestože „koncipient“ po expiraci 18měsíční lhůty může dále pracovat pro advokátní kancelář již v pracovněprávním poměru, není to atraktivní ani pro koncipienta, ani pro advokátní kancelář z důvodu právních a daňových. S tímto problémem se Moldavská advokátní komora potýká přes 9 let.

Německo

Německá právní úprava statutu advokátního koncipienta je zcela odlišná od české právní úpravy a advokátní komora nezasahuje do koncepce koncipientského vzdělávání. Koncipient či právní čekatel je registrován u regionálního soudu a během praxe, která je dvouletá, absolvuje praxi:

- 4 měsíce u civilního soudu
- 3 měsíce v kanceláři státního zástupce
- 3 měsíce ve státní správě
- 9 měsíců v advokátní kanceláři

Po této době následuje státní zkouška (písemná část), poté čekatel absolvuje další 3 měsíce u instituce, v rámci které chce vykonávat svou budoucí profesi (advokát, soudce, státní zástupce apod.), poté má 1 měsíc na přípravu na ústní státní zkoušku. Tato časová posloupnost praxe je stanovena zákonem o právním vzdělávání.

Polsko (Právní rádci)

V Polsku může advokátní koncipient absolvovat závěrečnou advokátní zkoušku kdykoli po ukončení tříleté koncipientské praxe. Statut advokátního koncipienta je ovšem omezený na dobu jednoho roku od ukončení koncipientské praxe, nicméně i po uplynutí této doby je možné složit advokátní zkoušku. Po složení advokátní zkoušky však běží 10letá lhůta, v rámci které se advokátní koncipient může zapsat do seznamu advokátů u dané regionální advokátní komory.

Portugalsko

V Portugalsku je doba koncipientské praxe stanovena na 18 měsíců a může být prodloužena max. o dalších šest měsíců.

Koncipientskou praxi lze z výjimečných důvodů pozastavit na dobu šesti měsíců či lze požádat o prodloužení praxe, ale maximálně však na 24 měsíců (článek 195 zákona o advokacii, zákon č. 145/2015).

Rakousko

V rakouských profesních předpisech (RAO a RAPG) neexistují žádná právní ustanovení, která časově omezují statut advokátního koncipienta. Upraveny jsou pouze situace, kdy nejdříve může být advokátní koncipient připuštěn k advokátní zkoušce.

Rakouská advokátní komora nikdy nečelila problému uvedenému v dotazu ČAK, ač toto téma bylo dříve taktéž předmětem diskusí v Rakousku.

Rumunsko

V Rumunsku existují lhůty pro omezení statutu advokátního koncipienta.

Každý advokátní koncipient zapsaný u advokátní komory je ex officio přihlášen k advokátní zkoušce po uplynutí dvouleté koncipientské praxe a na advokátní zkoušku má dva pokusy,

pokud ji v těchto dvou termínech nesloží nebo se k ní nedostaví, je vyloučen z advokátní komory.

Řecko

Podle článku 18 odst. 4 řeckého zákona o advokacii (zákon 4194/2013) je advokátní koncipient povinen složit advokátní zkoušku po uplynutí jeho koncipientské praxe; je povinen si zapsat nejbližší termín advokátní zkoušky vztahující se k datu, ve kterém ukončil svou povinnou koncipientskou praxi. Advokátní koncipient, který takto neučinil, může být rozhodnutím kárné rady advokátní komory zapsán na následující termín konání advokátních zkoušek jen pokud prokáže existenci závažného důvodu, který odůvodňuje jeho neúčast na předchozí advokátní zkoušce.

Slovensko

Slovenská advokátní komora nemá upraveny lhůty pro omezení statutu advokátního koncipienta. Pokud dovršili povinnou praxi a nechtějí složit advokátní zkoušku, či při složení advokátní zkoušky neuspěli, stále zůstávají advokátními koncipienty.

Slovinsko

Zákon o státní zkoušce ve Slovinsku stanoví povinnou dobu praxe, která je 32 měsíců. Praxe advokátního koncipienta není časově omezena. Slovinská advokátní komora nezaznamenala, že by advokátní koncipienti nechtěli či odkládali složit advokátní zkoušku.

Španělsko

Španělská advokátní komora nemá upraveny lhůty pro omezení statutu advokátního koncipienta a nepotýká se s problémem tzv. celoživotních koncipientů. Advokátní komora se nicméně snaží, aby byly advokátní zkoušky náročnější.

Švédsko

Švédská advokátní komora nemá upraveny lhůty pro omezení statutu advokátního koncipienta a ani nepřijala žádná další konkrétní preventivní opatření, protože se nepotýká s problémem tzv. celoživotních koncipientů.

Mezinárodní advokacie v době pandemie COVID 19 (pro informaci)

Odbor mezinárodních vztahů předkládá představenstvu ČAK informace o:

- a) podpoře advokátů v době pandemie některými evropskými advokátní komorami prostřednictvím tzv. toolkitů (balíčku informací na konkrétní téma);
- b) výsledcích šetření advokátních komor prostřednictvím dotazníků ohledně dopadu pandemie COVID na advokacii;
- c) mezinárodní korespondenci, spolupráci a akcích.

A) Toolkity

Advokátní komory v době pandemie začaly na podporu svých advokátů vydávat tematicky zaměřené informační balíčky, tzv. Toolkity. Pro představu ilustrujeme situaci na příkladu Law Society of England and Wales (reprezentující advokáty – solicitory).

The Law Society připravila na podporu svých členů toolkity např. z těchto oblastí:

Elektronické podpisy

Opatření pro poskytování právní pomoci

Návštěvy soudů, bezpečnost a zabezpečení u soudů, na policejních stanicích, ve vězeních

Návštěvy klientů v jejich domovech, pečovatelských zařízeních, nemocnicích a hospicích

Cestování zaměstnanců do zahraničí

Práce z domova, povinnost profesní mlčenlivosti při práci mimo pracoviště

Hlubková kontrola klientů v souvislosti s bojem proti praní špinavých peněz a identifikace při práci z domova

Program zaměřený na udržení pracovních míst v době koronaviru: Zásady pro advokátní kanceláře

Jak udržet kancelář funkční v době epidemie

Wellbeing advokátů (Jedná se o téma, které bylo v době pandemie ještě více akcentováno po celém světě. JUDr. Indruchová, která tuto problematiku dlouhodobě monitoruje sepsala shrnutí zde:

<https://advokatnidenik.cz/2020/05/18/dusevni-pohoda-advokatu-v-dobe-po-covid-19-v-evrope-i-ve-svete/>)

Pro představu, balíček “**Jak udržet kancelář funkční v době epidemie**” sestává z následujících materiálů:

- **Stanovisko k virtuálnímu vyhotovování dokumentů a elektronickým podpisům během pandemie COVID-19**

Během tohoto náročného období pomáháme advokátům (solicitorům) a jejich klientům tím, že je podporujeme a vydáváme pro ně doporučení. Součástí této práce je rovněž následující

shrnutí, které přináší výběr zavedených pokynů v souvislosti s virtuálním vyhotovováním dokumentů a používáním elektronických podpisů.

- **Video řídicích partnerů a vysokých představitelů: Jak přečkat bouři**

- **Nárok na vládní nástroj podpory**

Tento elektronický nástroj pomáhá určit, zda máte nárok na vládní program podpory podnikání v souvislosti s koronavirem.

- **Tipy pro firmy k udržení cashflow**

- Zjistěte, zda má Vaše firma nárok na vládní podporu pro hospodářská opatření v souvislosti s COVID-19
- Přijměte vhodná opatření, která Vám pomohou zvládnout splácení větších hotovostních výdajů, jako je DPH, PAYE (srážková daň ze mzdy) a korporátní daně
- Zkontrolujte své účetní rezervy za účelem možného urychlení daňových úlev budoucích nákladů
- Zkontrolujte a postarejte se o další větší platby, například nájmy a výdaje
- Proveďte finanční prognózy, abyste měli k dispozici přesné informace pro budoucí rozhodování
- Řízení klientů jako součást plánování cashflow
- DPH nedobytných pohledávek
- Ochrana hotovosti klientů
- Podělte se o Váš názor

B) Průzkumy advokátních komor prostřednictvím dotazníků

Law Society of England and Wales - Průzkum COVID-19: Velké advokátní kanceláře

Během března 2020 Law Society požádala zástupce z 250 velkých národních advokátních kanceláří, aby se vyjádřily k možným dopadům koronavirové krize (COVID-19) na právní systém a jejich vlastní praxi. Celkem odpovědělo 84 kanceláří.

Ačkoli se advokátní kanceláře v tuto chvíli snaží ještě stále vyhodnotit dlouhodobé dopady krize na jejich podnikání, mají zároveň obavy spojené s likviditou.

Advokátní kanceláře dále uvedly několik dalších kroků, kterými by vláda mohla pomoci: odklad termínu pro podání daňových přiznání či poskytnutí daňových úlev, daňové prázdniny či úlevy pokud jde o daň z podnikání (tj. daň za prostory využívané k podnikání) a odklad DPH. Jelikož kanceláře sídlí ve velkých a finančně nákladných prostorách, které jsou v těchto časech převážně nevyužité, Law Society vyvíjí tlak na vládu, aby z těchto důvodů zavedla program úlev daně z podnikání ve výši 50 % pro advokátní kanceláře v Anglii a Walesu, jež byly zasaženy požadavkem sociální izolace.

DAC 6

Povinnost oznamování vzniká zprostředkovatelům, včetně advokátů, počínaje 1. červencem 2020. I nadále Law Society komunikuje s Daňovým a celním úřadem a Ministerstvem financí

jejího Veličenstva (HMRC) ohledně odložení účinnosti Směrnice DAC 6 a pravidla pro Službu pro registraci trustů ve VB.

Právní stát

Law Society se rovněž zaměřuje na posouzení dopadů opatření přijatých v souvislosti s pandemií na přístup ke spravedlnosti a právní stát.

Belgie

Dotazník vyplnilo 2 676 advokátů, tj. téměř třetina francouzských a německy mluvících advokátů advokátní komory Avocats.be.

Průzkum potvrzuje, že 70 % z advokátů – respondentů částečně omezilo advokátní činnost a 10 % advokátů - respondentů zcela ukončilo svou advokátní praxi.

Nejvíce postižení advokáti, 33 % respondentů, přemýšlejí o reorganizaci své profesní budoucnosti.

Advokátní kanceláře také v rámci reorganizace zvažují větší podíl práce z domova.

Ženy advokátky a jejich praxe jsou krizí dotčeny více než muži advokáti.

Advokáti ve věku 30 až 40 let jsou ochotnější opustit advokátní praxi. Jejich advokátní praxe je krizí více dotčena.

Obdobně je tomu u menších advokátních kanceláří, na které krize dolehla více než na větší advokátní kanceláře.

Francie

Francouzská Národní rada advokátních komor (CNB), která reprezentuje francouzský advokátní stav (téměř 70 000 advokátů), v dubnu 2020 publikovala výsledky průzkumu, kterého se zúčastnilo na 10 000 francouzských advokátů. Z provedené sondáže mj. vyplývá, že 4 z 10 advokátních kanceláří v důsledku pandemie aktuálně přerušily veškeré své aktivity. 28% advokátů zvažuje po krizi změnu své profese, 6% počítá s předčasným odchodem do důchodu a 5% zamýšlí zcela uzavřít svou advokátní kancelář. Dle vyjádření CNB se tak jedná až o 27 300 advokátů, kteří jsou ohroženi a hrozí, že budou muset opustit advokátní profesi v důsledku této nepředvídatelné situace.

Německo (BRAK)

Německá spolková advokátní komora publikovala výsledky průzkumu z 11 položených otázek, kterého se zúčastnilo cca 14 500 německých advokátů, na všechny otázky pak odpovědělo cca 12 500 advokátů. Z provedeného průzkumu vyplynulo následující:

Dotaz ke snížení počtu klientů

9% advokátů má zhruba stejný počet klientů, 63 % advokátů se snížil počet klientů o 5%, 9,3 % advokátů se snížil počet klientů o 30%, 17% advokátů se snížil počet klientů o 50% a 17 % se snížil počet klientů o 75%, a to vše v porovnání se situací před 6 měsíci.

Dotaz k rychlosti vyřizování žádostí o bezplatnou právní pomoc

5% advokátů se domnívá, že proces vyřizování je jen o něco málo pomalejší, 14% advokátů, že je výrazně pomalejší, 40% advokátů v této době nepodávali tyto žádosti, 8% advokátů uvedlo, že proces vyřizování je stejně dlouhý, 27 % advokátů tento dotaz nezodpovědělo.

Dotaz k čerpání finanční pomoci z krizového balíčku poskytovaného spolkovou zemí

45% advokátů o pomoc nezažádalo, 28% advokátů zatím nepožádalo o pomoc, protože v současné době ji nepotřebují, ale očekávají, že v následujících 2 měsících o pomoc budou muset zažádat, 8% advokátů již požádalo o pomoc a stále čekají na zpracování své žádosti, 8% advokátů již požádalo o pomoc a jejich žádosti bylo vyhověno, pouze 0,29 % advokátů respondentů byla žádost zamítnuta, 9% advokátů na tuto otázku nereagovalo.

Dotaz ke zkrácení pracovních úvazků (tzv. „Kurzarbeit“)

60% advokátů zaměstnavatelů nezavedlo Kurzarbeit, 8% advokátů zaměstnavatelů zavedlo Kurzarbeit, 1,49% advokátů zaměstnanců uvedlo, že v rámci AK, ve které pracují, byl zaveden Kurzarbeit, 14% advokátů odpovědělo, že je Kurzarbeit nijak neovlivnil.

Dotaz k ekonomickému stavu AK a časovému určení návratu do stavu před pandemií

37% AK – návrat do 6 měsíců, 24% AK – návrat do 1 roku, 4% návrat do 2 let, 23% - žádné ztráty, 11% - na otázku nereagovalo.

Dotaz k možnosti odložení sociálních odvodů do května 2020 a využití této možnosti

86% advokátů této možnosti nevyužilo, 1,5% advokátů možnost využilo a jejich žádost se stále zpracovává, 0,13% možnosti využilo, ale jejich žádost byla zamítnuta, 0,86% advokátů možnosti využilo a jejich žádost byla schválena, 11% advokátů na otázku nereagovalo.

C) Mezinárodní korespondence, spolupráce a akce

Ihned v začátcích pandemie předseda ČAK oslovil dopisem evropské advokátní komory, CCBE, i mezinárodní partnery mimo Evropu, se kterými ČAK úzce spolupracuje. Pro informaci v příloze připojujeme přeložené odpovědi.

Aktuálně je pro letošní rok v jednání uzavření Memoranda o spolupráci s Bar Council, advokátní komorou sdružující advokáty – tzv. barristery v Anglii a Walesu a nově i s New York Bar Association (viz též příloha).

Mnoho mezinárodních akcí též přešlo do online světa, uskutečnilo se např.:

27.04.2020

The Law Society of Hong Kong – Kulatý stůl COVID-19 (JUDr. Maisner)

13.05.2020

Nadace ELF (JUDr. Indruchová)

15.05.2020

CCBE online Standing Committee (JUDr. Mokrý, JUDr. Indruchová, JUDr. Novák, Mgr. Recová)

18.05.2020

UIA online meeting COVID-19 (JUDr. Maisner)

04.06.2020

Evropská komise – jednání ohledně dotazníku (výroční zprávy) k právnímu státu (JUDr. Mokrý, Mgr. Recová)

09.06.2020

BRAK – kulatý stůl na téma COVID 19 – advokátní profese (JUDr. Mokrý)

Nadcházející akce:

17.6. 2020

DAV – Mezinárodní symposium na téma “Advokátní kancelář ve 21. století” (JUDr. Indruchová). V případě zájmu o účast, prosíme o zprávu.

26.6. 2020

CCBE Standing Committee (JUDr. Mokrý, JUDr. Balík, JUDr. Novák, Mgr. Recová, JUDr. Indruchová)

26.6. 2020

HELP (Evropský program pro vzdělávání) Rady Evropy (JUDr. Indruchová, Mgr. Vojířová)

Shrnutí činnosti bruselské zástupkyně za březen - květen 2020 (pro informaci)

březen

Stálá zástupkyně se s JUDr. Mokřým věnovala přípravě připomínek k dosavadní činnosti **Pracovní skupiny CCBE pro revizi stanov**. Zástupkyně zaslala do AD k publikaci zápis z jednání předsedy JUDr. Vladimíra Jirouska a JUDr. Antonína Mokrého ve spolupráci se Stálým zastoupením ČAK v Bruselu, v únoru 2020. Zástupkyně dále finalizovala přípravu **společného dopisu advokátních komor** z ČR, VB, Německa, Rakouska, Lucemburska a Belgie místopředsedkyni Komise Jourové a komisaři Reyndersovi ohledně nedostatečného zohlednění advokátů v dosavadních strategických dokumentech Komise v rámci prosazování právního státu a ohledně požadavku zahrnutí důležitosti nezávislosti advokacie do narativu připravované studie a dalších iniciativ Komise v tomto směru, o jehož přípravě informovala představenstvo v únoru. Tato verze je výsledkem jednání, zejména s ohledem na rozdílné představy jednotlivých komor. Zatímco ČAK zastávala názor, že dopis by měl být diplomatický, Belgická komora měla představu daleko razantnějšího znění. Do dnešního dne (8. června) žádná z komor neobdržela oficiální reakci, nicméně z neoficiálních diskusí vyplynulo, že o něm Komise ví, od zaslání dopisu rovněž došlo ze strany komisaře Reynderse k několika oficiálním vyjádřením důležitosti advokátů v právním státě v souvislosti s pandemií COVID-19, lze tedy usoudit, že tento dopis byl odeslán v pravý čas (11. března) a rovněž, že pandemie, i přes všechny neblahé důsledky, otevírá příležitost advokátnímu stavu přesvědčit instituce EU o své roli v právním státě, jež není pouhým poskytováním služeb, v daleko větším měřítku, než za normálních okolností. Explicitní zakotvení však stále chybí.

Zástupkyně se dále věnovala přípravě podkladů na jednání představenstva, jednala o připojení ČAK k Rezoluci o právním státu. Zástupkyně dále ve spolupráci s JUDr. Mokřým zpracovala návrh nových stěžejních připomínek doplňujících připomínky francouzské delegace k **návrhu směrnice o hromadných žalobách** pro účely jednání trialogu. Připomínky byly ze strany CCBE zapracovány a odeslány příslušným osobám, včetně MSp, s nimiž je zástupkyně v souvislosti s tímto tématem v pravidelném kontaktu. Poslední komunikace ze strany ministerstva je velmi smířlivá, citují: *„opravdu si vážíme Vašeho konstruktivního přístupu a věříme, že se nám společnými silami podaří prosadit rozumný a funkční návrh, který nezůstane jen na papíře... Po celou dobu jsem nicméně kolegům z HR PRES zdůrazňovala, že je pro nás jako ČR důležité, aby advokáti nebyli z celého procesu „vyšachováni“ a že naopak považujeme za velmi vhodné, aby jejich účast na reprezentativní žalobě, zejména ve spolupráci s kvalifikovaným subjektem, byla možná. Určitě podporujeme snahu zamezit zneužívání či zakotvit zákaz střetu zájmů, byli bychom však rádi, aby se do návrhu směrnice nedostaly podmínky jako zákaz spolupráce s advokáty či úplný zákaz podílové odměny. Máme totiž za to, že budou-li dodržena pravidla zákazu střetu zájmů, je zapojení právníka-profesionála nejen výhodou, avšak pro úspěch reprezentativní žaloby a celého systému nutností.“*

Stálá zástupkyně byla oslovena časopisem Právní rádce, zda by mohla pohovořit ohledně fungování Stálého zastoupení. Po dohodě s vedením ČAK byl rozhovor, ve zkrácené podobě oproti původnímu obsahu, publikován v dubnovém čísle tohoto časopisu. Zástupkyně již obdržela velké množství pozitivních ohlasů, a to jak ze strany advokátů – jednotlivců, tak ze strany vážených kolegů, kteří se SZ spolupracují.

Zástupkyně JUDr. Mokrého informovala o pochybnostech ohledně tzv. Babišovy domněnky v souvislosti s návrhem zákona o evidenci skutečných majitelů č. 1196/19 (č.j. předkladatele 30/2018-LO-SP). Po uveřejnění dokumentu **Úvahy CCBE ohledně právních aspektů umělé inteligence** (6. března), na němž jsme pracovali téměř rok, byl v souladu s pokynem delegace a v návaznosti na únorová jednání v Komisi a Parlamentu tento dokument zaslán zástupkyní příslušným osobám. Zástupkyně dále pracovala na překladu **Referenční příručky CCBE pro trestní obhájce** do ČJ. Příručka byla následně publikována na webových stránkách ČAK. Dále na pokyn představenstva vypracovala spolu s Mgr. Vojířovou rešerši o problému tzv. „věčných koncipentů“. Zástupkyně zpracovávala přehledové informace ohledně činnosti evropských institucí, v březnu pak zejména ohledně fungování evropských soudů v době pandemie, pro potřeby ČAK. Vypracovala rovněž komplexní reakci na dotazník CCBE ohledně opatření, týkajících se oblasti justice v ČR a informovala i mimo tento dotazník zahraniční kolegy o přijatých opatřeních ze strany ČAK a relevantních ministerstev.

Zástupkyně dále vypracovala Aktuality z EU za únor 2020, a rovněž příspěvek do Bulletinu advokacie – Stálé zastoupení informuje.

duben

Zástupkyně nadále s JUDr. Mokrým pracovala na **revizi CCBE stanov** a zpracovávala podklady pro jednání představenstva online. Zástupkyně se dále spolu s JUDr. Čápem, JUDr. Mokrým, JUDr. Balíkem, JUDr. Novákem a Mgr. Vojířovou podílela na vypracování odpovědi ČAK na **veřejnou konzultaci k právnímu státu** Evropské komise, o níž bylo představenstvo následně informováno. Zástupkyně následně provedla celkovou editaci příspěvku, přičemž řada odpovědí bylo třeba s ohledem na maximální možný počet znaků zkrátit, pokud možno za současného zachování podstaty obsahu. Začátkem června pak Stálá zástupkyně o odpovědi ČAK na veřejnou konzultaci jednala, spolu s JUDr. Mokrým, se zástupci Evropské komise.

Zástupkyně dále vypracovala **dotazník Výboru pro budoucnost právní profese** ohledně tzv. inkubátorů – platform, či uskupení pro diskusi o právních inovacích a jejich implementaci, jež byl následně po schválení JUDr. Maisnerem CCBE odeslán. Zástupkyně dále revidovala odpovědi ČAK na dotazník **CCBE o právní pomoci a soudních poplatcích v občanských a obchodních věcech** z listopadu 2019, neboť Komise aktuálně zjišťuje situace v jednotlivých členských státech, aby výsledky byly zahrnuty do Srovnávacího přehledu soudnictví za rok 2020. Dne 6. dubna zúčastnila jednání **Výboru pro vzdělávání CCBE**, jehož předmětem bylo zejména vypracování pozice CCBE ohledně budoucích politik EU v otázkách vzdělávání právních profesí. V návaznosti na toto jednání byl následně návrh stanoviska rozeslán delegacím. Stálá zástupkyně měla k návrhu připomínky, jež byly ze strany CCBE sekretariátu

zpracovány. Zástupkyně dále spolu s kolegyněmi z odboru MEZ zpracovala za ČAK odpověď **dotazník Komise o aplikovatelnosti Listiny základních práv EU v praxi**. Dne 29. dubna se zástupkyně spolu s JUDr. Blažkem zúčastnila jednání **Výboru CCBE pro evropské právo soukromé**. Předmětem tohoto jednání byla zejména připravovaná reakce CCBE na Bílou knihu o umělé inteligenci, ale rovněž další iniciativy (zejména Evropského parlamentu) týkající se inovativních technologií a právní odpovědnosti. Zástupkyně by v této souvislosti ráda věděla, zda se Sekce pro právo IT ČAK, či představenstvo hodlá těmito otázkami zabývat. Vzhledem k množství dokumentů a zpráv publikovaných k tématu, je například v reakci na ně vhodný čas formovat pozici ČAK, jež bude následně využitelná v případě, že by se některá z iniciativ přetvořila v legislativní návrh. Zástupkyně je samozřejmě k v tomto směru dle možností k dispozici přispět do diskuse.

Zástupkyně revidovala překlad CCBE Newsletteru a zpracovala Aktuality z EU za březen 2020.

květen

Zástupkyně dále zpracovávala podklady na květnové jednání představenstva a revidovala překlad pokynů ohledně veřejné konzultace k AML Akčnímu plánu. Informovala CCBE a europoslance Evropského parlamentu **o obou stanoviscích ČAK k vládním návrhům** novel zákona o ochraně veřejného zdraví. Na základě reakcí zahraničních kolegů následně zpracovala (s JUDr. Indruchovou) **přehledový článek do Advokátního deníku**.

Zástupkyně se dále věnovala lobbingu ohledně **návrhu nařízení e-evidence**. Stále nedošlo k vypořádání připomínek ze strany výboru LIBE EP, a to i přes nátlak Evropské komise. CCBE však obdržela dokument, který obsahuje aktuální stav jednání a z něž vyplynulo, že některé z návrhů připomínek, jež se podařilo prosadit u českých europoslanců (ohledně advokátní povinnosti mlčenlivosti), byly v rámci jednání zpravodajky a stínových zpravodajů pozměněny. CCBE se proto na zástupkyni obrátila s žádostí o kontaktování českých europoslanců, a to jak za ČAK, tak i z pověření CCBE. Zástupkyně tak učinila a již jsme obdrželi reakci, že vznesli námi navrhované připomínky u zpravodajů. Na základě této reakce rovněž CCBE, Rakousko a Německo informovali zpravodaje o vhodnosti tohoto postupu. Zástupkyně bude vývoj nadále sledovat.

Zástupkyně se dále zúčastnila **jednání AML Výboru CCBE** a rovněž **jednání s Komisí**, zorganizovaného ze strany CCBE ohledně AML Akčního plánu. Všechny relevantní informace byly předány JUDr. Mokrému, zejména pro formování pozice ČAK a následnou odpověď na veřejnou konzultaci (termín pro zaslání odpovědi je 29. července). Dále se zúčastnila jednání **Výboru CCBE pro sledovací aktivity**, kde se jednalo o připomínkách ve Stanovisku CCBE ohledně aplikací pro vysledování kontaktů a soukromí.

Stálá zástupkyně se zúčastnila dne 15. května, spolu se členy české delegace při CCBE, online **jednání Stálého výboru CCBE**. Předmětem jednání byl rozpočet CCBE za rok 2019, k jehož finálnímu schválení dojde v rámci Plenárního zasedání na podzim nebo např. změna tématu Evropského dne advokátů, jež se letos zaměří na „Kontinuitu justice a respektování lidských

práv v souvislosti s pandemií“. Presidency informovalo delegace o zřízení zvláštní pracovní skupiny, jež by měla v nejbližších měsících analyzovat všechna dostupná data a reakce delegací o opatřeních přijatých na poli členských států v souvislosti s pandemií. Zástupkyně se dále 19. května zúčastnila za českou delegaci prvního jednání této pracovní skupiny. V rámci jednání Stálého výboru dále došlo ke schválení stanoviska CCBE o reaktivaci justice, Stanoviska o dopadech opatření přijatých v souvislosti s pandemií na právní stát a Stanoviska ohledně aplikací pro vysledování kontaktů a soukromí – zástupkyně o přijatých stanoviscích z poslední doby informuje představenstvo v samostatném podkladu. Předmětem jednání byla rovněž odpověď CCBE na veřejnou konzultaci komise ohledně Bílé knihy o umělé inteligenci a Evropské strategie pro data, nebo např. zveřejněný Akční plán Komise v oblasti praní špinavých peněz. Došlo rovněž ke schválení vypracování amicus curiae v gruzínském řízení před Ústavním soudem ve věci Lasha Janibegashvili vs. the Parliament of Georgia. Vedoucí polské delegace rovněž informoval CCBE o zaslání žádosti o vytvoření pozice CCBE k žádosti o předběžnou otázku Disciplinárního soudu Varšavské advokátní komory. Vzhledem k nedostatku informací se však o tomto tématu, s výjimkou vyjádření podpory ze strany mnoha delegací, hlubší diskuse nevedla.

Stálá zástupkyně se zúčastnila jednání **Výboru o budoucnosti advokátní profese**, v rámci něhož, navrhla vypracování dotazníku pro jednání delegací s ministerstvy ohledně elektronizace justice v souvislosti s pandemií, i v dlouhodobém měřítku, přičemž cílem tohoto dotazníku by bylo lépe stanovit priority tohoto výboru s ohledem na možný vývoj a očekávání. Návrh byl přijat velmi pozitivně, na přípravě dotazníku zástupkyně nyní pracuje.

Zástupkyně dále zpracovala analýzu a nezbytný překlad již zmíněné žádosti o předběžnou otázku ze strany **Disciplinárního soudu Varšavské advokátní komory (C-55/20, Sądy Dyscyplinarne Izby Adwokackiej w Warszawie)**, relevantní materiály přeložila do češtiny a vypracovala návrh dopisu Ministryni spravedlnosti, aby ČR v rámci řízení podala své stanovisko. Všechny tyto dokumenty byly předány JUDr. Mokrému a předsedovi ČAK k rozhodnutí.

Zástupkyně dále zpracovala speciální Aktuality z EU ohledně koronaviru a iniciativ EU v této oblasti, Aktuality z EU za duben, Aktuality z EU za květen 2020 a příspěvek do rubriky Stálé zastoupení informuje Bulletinu advokacie.

Zástupkyně dále **kontinuálně informuje (nejen) členy ČAK**. Je nadále k dispozici všem členům představenstva ČAK a expertním výborům a uvítá jakékoliv ad hoc podněty, otázky, či postřehy, ať už z již sledovaných témat, či nových, jež nebyly dosud diskutovány.

Aktuality z Evropské unie od Stálého zastoupení ČAK v Bruselu

(duben 2020)

★ Právní stát: Komise zahajuje řízení o porušení povinnosti proti Polsku z důvodu zajištění nezávislosti soudců

Dne 29. dubna 2020 zaslala Evropská komise Polsku odůvodněné stanovisko o zahájení řízení o porušení povinnosti členského státu, týkající se nového zákona o soudnictví z 20. prosince 2019, jež vstoupil v platnost 14. února 2020. Nový zákon o soudnictví dle Komise podryvá nezávislost polských soudců a je v rozporu s unijním právem, zejména s principem přednosti. Nový zákon rovněž zabraňuje polským soudům aplikovat určitá ustanovení unijního práva, jež podporují soudní nezávislost a rovněž podávat žádosti o předběžné otázky Soudnímu dvoru EU. Komise je toho názoru, že zákon rozšiřuje kárnou odpovědnost soudců, jež může být využíván jako systém politické kontroly nad obsahem soudních rozhodnutí. Zákon proto porušuje čl. 19 odst. 1 SEU ve spojení s čl. 47 Listiny základních práv EU. Zákon rovněž zmocňuje nové kolegium zvláštní kontroly a veřejných záležitostí Nejvyššího soudu k rozhodování o otázkách soudní nezávislosti. Zákon rovněž obsahuje ustanovení, na základě něhož, jsou soudci povinni oznamovat informace o jejich mimo-profesních aktivitách. Tato povinnost je v rozporu s právem na respektování soukromého života a práva na ochranu osobních údajů. Polská vláda má od data odeslání dva měsíce na formulaci odpovědi.

Více informací je k dispozici v anglickém jazyce zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_20_772

★ EU a Mexiko završily jednání o nové obchodní dohodě

Evropská unie a Mexiko dne 28. dubna uzavřely poslední zbývající část jednání o nové obchodní dohodě. Komisař pro obchod Phil Hogan a mexický ministr hospodářství Graciela Márquez Colín se dohodli na přesném rozsahu vzájemného otevření trhů s veřejnými zakázkami a na vysoké předvídatelnosti a transparentnosti zadávacích řízení. EU a Mexiko tak mohou přistoupit k podpisu a ratifikaci dohody. Podle nové dohody bude obchod se zbožím mezi EU a Mexikem osvobozen od cla. Dohoda nyní

obsahuje i progresivní pravidla udržitelného rozvoje, jako je závazek k účinnému provádění Pařížské dohody o klimatu. Poprvé se rovněž EU dohodla s latinskoamerickou zemí na otázkách ochrany investic. Díky jednodušším celním postupům se dále posílí vývoz. Součástí širší globální dohody, k níž obchodní dohoda nedílně patří, je i ochrana lidských práv či kapitola o politické a rozvojové spolupráci. Půjde také o vůbec první obchodní dohodu EU, jež bude zahrnovat ustanovení na potírání korupce prostřednictvím opatření proti úplatkářství a praní peněz. Mexiko je největším obchodním partnerem EU v Latinské Americe, obchod se zbožím mezi EU a Mexikem se od vstupu původní dohody v platnost v roce 2001 více než ztrojnásobil.

Více informací je k dispozici v anglickém jazyce zde:
<https://ec.europa.eu/trade/policy/in-focus/eu-mexico-trade-agreement/>

Brexit: Druhé kolo jednání mezi EU a VB

Ve dnech 20.- 24. dubna se uskutečnilo druhé kolo jednání o Brexitu, a to prostřednictvím videokonference. Na pořadu tohoto jednání byla rovněž diskuse o budoucím nastavení trhu služeb, otázky prosazování práva a justiční spolupráce v trestních věcech. Z prohlášení vyjednaváče EU Michela Barniera po ukončení jednání vyplynulo, že jednání i přes pandemii pokračují, a to zejména s ohledem na dva blíží se termíny – 30. června 2020 pro případné rozhodnutí o prodloužení přechodného období a následně 31. prosince 2020, tedy plánovaného termínu hospodářského Brexitu. Uvedl, že zůstává otázkou, zda jsou obě strany uprostřed aktuální krize uzavřít inteligentní dohodu, jež by minimalizovala dopady odchodu VB z celní unie a jednotného trhu. Je podle něj rovněž nutno mít na paměti, že s koncem prosince by měla být aplikovatelná ustanovení dohody o vystoupení, jež se týkají ochrany občanů a míru v Irsku a Severním Irsku. Britská vláda se vyjádřila tak, že prodloužení přechodného období nestojí. Je proto třeba se rychle zaměřit na tři hlavní priority – implementaci dohody o vystoupení, přípravu na negativní ekonomické dopady spojené s ukončením přechodného období a úpravu budoucích vztahů mezi EU a VB, pokud možno za současné eliminace negativních dopadů. V návaznosti na zasláný návrh právní dohody EU ze dne 18. března, VB rovněž zaslala návrh na úpravu některých oblastí, který si bohužel nepřeje zveřejnit. V rámci druhého kola jednání došlo dle Barniera pouze k částečnému pokroku.

Program jednání je k dispozici v anglickém jazyce zde:
https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/agenda_of_eu-uk_negotiations_-_20-24_april_2020.pdf

Tisková zpráva o proběhlém jednání je k dispozici v anglickém jazyce zde:
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_20_739

Migrace: První migrující děti bez doprovodu byli přesídlení z řeckých ostrovů do Lucemburska

Dne 15. dubna došlo k prvnímu přesídlení 12 dětí - migrantů bez doprovodu, a to z řeckých ostrovů do Lucemburska. K přesídlení došlo na základě iniciativy Komise, řeckých orgánů, s podporou Vysokého představitele OSN pro uprchlíky, Mezinárodní organizace pro migraci a Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu. Iniciativa vznikla v důsledku nutnosti řešení přeplněných uprchlických center na řeckých ostrovech. V následujících týdnech by mělo dojít k přesídlení zhruba padesáti dalších uprchlíků do Německa. Členské státy EU, jež se do iniciativy zapojily (Belgie, Bulharsko, Francie, Chorvatsko, Finsko, Německo, Irsko, Portugalsko, Lucembursko a Litva, oznámily, že jsou připraveny poskytnout kapacitu 1600 míst pro přesídlení zejména dětí a mladistvých bez doprovodu.

Více informací je k dispozici v anglickém jazyce zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_20_668

Rada se dohodla na postoji ohledně přepracovaného nařízení o prosazování pravidel

EU usnadňuje ochranu svých obchodních zájmů a práv v situaci, kdy Světová obchodní organizace (WTO) zatím není schopna přijmout závazná rozhodnutí týkající se řešení sporů, pokud se člen WTO odvolá proti zprávě skupiny odborníků. Zasedání evropských velvyslanců ve Výboru stálých zástupců (Coreper) dne 8. dubna schválilo postoj Rady ke změně nařízení o uplatňování a prosazování pravidel mezinárodního obchodu ze strany EU. Postoj Rady k takzvanému nařízení EU o prosazování pravidel bude základem pro jednání předsednictví s Evropským parlamentem. Stávající nařízení EU o prosazování pravidel platí od roku 2014. Poskytuje společný legislativní rámec pro prosazování práv EU vyplývajících z mezinárodních obchodních dohod. Díky těmto pravidlům mohla Komise poté, co obdržela od WTO povolení, zavést protiopatření po dokončení řízení o řešení sporů. Vzhledem k současnému ochromení Odvolacího orgánu WTO bylo třeba stávající pravidla aktualizovat tak, aby Komise mohla přijímat opatření v situaci, kdy jsou řízení o řešení sporů zablokována. Hlavním cílem navrhované změny je vyřešit situace, kdy poté, co se EU podaří dosáhnout příznivého rozhodnutí skupiny odborníků pro řešení sporů WTO, se proces zablokuje, protože se druhá strana odvolá proti zprávě skupiny odborníků WTO „do slepé uličky“ a nesouhlasí s prozatímním řešením odvolání pomocí rozhodčího řízení podle článku 25 Ujednání o pravidlech a řízení při řešení sporů WTO. V takových případech zavádějí nová pravidla možnost uložení sankcí, jako jsou cla, množstevní omezení dovozu nebo vývozu zboží a opatření v oblasti zadávání veřejných zakázek.

Komise bude mít rovněž právo přijmout protiopatření v případech, kdy obchodní partner dvoustranné nebo regionální obchodní dohody uloží nezákonná obchodní opatření a následně bude proces řešení sporů stanovený v této dohodě blokovat. Postoj Rady v zásadě zachovává podstatu návrhu Komise, ale obsahuje doložku o přezkumu vyzývající Komisi, aby nejpozději do tří let od přijetí tohoto nařízení zhodnotila fungování nových pravidel a posoudila případnou potřebu rozšířit oblast působnosti na služby a práva duševního vlastnictví.

Více informací je k dispozici v českém jazyce zde: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2020/04/08/eu-trade-council-agrees-its-position-on-revamped-enforcement-regulation/>

Rada schválila mnohostranné prozatímní ujednání o odvolání při rozhodčím řízení pro řešení obchodních sporů

Rada dne 15. dubna schválila mnohostranné prozatímní ujednání o odvolání při rozhodčím řízení (MPIA), což je nový systém, který EU spolu s dalšími zúčastněnými členy WTO (Austrálie, Brazílie, Kanada, Čína, Chile, Čínská Tchaj-pej, Kolumbie, Kostarika, Evropská unie, Guatemala, Hongkong, Čína, Mexiko, Nový Zéland, Norsko, Singapur, Švýcarsko a Uruguay) umožní překonat stávající ochromení Odvolacího orgánu WTO a řešit vzájemné obchodní spory. Odvolací orgán WTO nemůže od 11. prosince 2019 projednávat odvolání, a to z důvodu nedostatečného počtu členů tohoto orgánu v důsledku zablokování nových jmenování od roku 2017. Nové ujednání bude dočasné a bude založeno na článku 25 Ujednání o řešení sporů WTO (DSU). Odráží hlavní prvky odvolacího systému WTO a umožní zúčastněným členům získat závazné řešení obchodních sporů a poskytne jim právo na nezávislý a nestranný přezkum zpráv panelu na základě odvolání, jak je tomu v případě systému WTO. EU je nadále odhodlána pracovat se všemi členy WTO na tom, aby bylo co nejrychleji nalezeno trvalé řešení ochromení Odvolacího orgánu WTO. Prozatímní ujednání je otevřeno všem členům WTO, kteří se k němu připojí, a začne fungovat, jakmile bude oznámeno Orgánu pro řešení sporů WTO v nadcházejících týdnech.

Více informací je k dispozici v anglickém jazyce zde: <https://www.consilium.europa.eu/media/43334/st07112-en20.pdf>

Jeppe Tranholm-Mikkelsen jmenován generálním tajemníkem Rady na druhé funkční období

Rada dne 30. dubna jmenovala pana Jeppeho Tranholm-Mikkelsena (Dánsko) generálním tajemníkem Rady na druhé funkční období. Rozhodnutí o jmenování přijala Rada písemným postupem, který zahájil Coreper dne 29. dubna. Toto rozhodnutí bylo přijato na základě konzultací a videokonference členů Evropské rady dne 23. dubna 2020. Nové pětileté období pana Tranholm-Mikkelsena bude trvat od 1. července 2020 do 30. června 2025. Před nástupem do funkce byl od roku 2010 do roku 2015 stálým zástupcem Dánska při Evropské unii.

Referenční příručka CCBE pro trestní obhájce v EU

Rada evropských advokátních komor v dubnu publikovala Referenční příručku pro trestní obhájce v EU. Příručka podává přehled legislativy, judikatury a nástrojů Evropské unie a poskytuje obhájcům odkazy na relevantní legislativu, judikaturu a

další užitečné materiály. Obsahuje informace z oblasti procesních záruk osob podezřelých a obviněných z trestných činů v trestním řízení; o evropském zatýkacím rozkazu a související judikatuře Soudního dvora Evropské unie; o opatřeních v přípravném řízení a ve fázi po ukončení trestních řízení v EU; ohledně databáze o podmínkách ve věznicích; o záležitostech, týkajících se důkazů; judikatury Evropského soudu pro lidská práva v oblasti práv obhajoby; odkazy na „Přehledy“ judikatury Evropského soudu pro lidská práva ohledně řady otázek; aplikovatelná ustanovení Listiny základních práv EU; informace o Úřadu evropského veřejného žalobce; o zastupování v řízeních o předběžné otázce u Soudního dvora Evropské unie a v řízeních u Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku.

ČAK příručku pro české advokáty přeložila, k dispozici v českém jazyce zde: https://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/CRIMINAL_LAW/CRM_Guides_recommendations/CZ_CRM_20200407_Guide-to-assist-EU-Defence-Practitioners.pdf

Judikatura SDEU a ESLP

SDEU: Usnesení ve věci C-791/19 R Komise v. Polsko, ze dne 8. dubna 2020

Soudní dvůr EU nařídil ve svém usnesení ve věci sp. zn. C-791/19 R ze dne 8. dubna 2020 Polsku pozastavit činnost nového kárného kolegia Nejvyššího soudu. SDEU tak vyhověl žádosti Evropské komise o povolení vydání předběžných opatření.

Komise měla za to, že Polská republika tím, že přijala nový kárný režim soudců Sądu Najwyższego (Nejvyšší soud) a obecných soudů, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z čl. 19 odst. 1 druhého pododstavce SEU ve spojení s čl. 267 druhým a třetím pododstavcem SFEU, a proto dne 3. dubna 2019 zaslala tomuto členskému státu výzvu dopisem. Polsko na uvedenou výzvu odpovědělo dopisem ze dne 1. června 2019, ve kterém popřelo jakékoli porušení unijního práva. Dne 17. července 2019 vydala Komise odůvodněné stanovisko, v němž trvala na tom, že tento režim porušuje uvedená ustanovení unijního práva. Komise proto vyzvala Polskou republiku k přijetí opatření nezbytných k tomu, aby vyhověla odůvodněnému stanovisku ve lhůtě dvou měsíců od jeho obdržení. Tento členský stát na to odpověděl dopisem ze dne 17. září 2019, v němž uvedl, že výtky formulované Komisí v odůvodněném stanovisku nejsou opodstatněné, a navrhl, aby byl postup před zahájením soudního řízení ukončen. Vzhledem k tomu, že Komise nepovažovala tuto odpověď za přesvědčivou, rozhodla se podat žalobu pro nesplnění povinnosti.

Článek 160 odst. 3 jednacího řádu Soudu stanoví, že návrhy na předběžná opatření musí označit „předmět sporu, okolnosti, které dokládají naléhavost, jakož i skutkové i právní důvody, které prima facie odůvodňují nařízení navrhovaných předběžných opatření“. Soudce rozhodující o předběžných opatřeních tudíž může předběžné opatření nařídit jen tehdy, pokud je prokázáno, že jeho nařízení je prima facie odůvodněno skutkově i právně (fumus boni iuris) a je naléhavé v tom smyslu, že k

zabránění vážné a nenapravitelné újmy na zájmech navrhovatele je nezbytné, aby bylo nařízeno a vyvolávalo účinky ještě před rozhodnutím ve věci samé. Soudce příslušný pro rozhodování o takovém návrhu musí tam, kde je to vhodné, zvážit dotčené zájmy. Tyto podmínky jsou kumulativní, takže návrh na předběžná opatření musí být zamítnut, pokud jedna z těchto podmínek není splněna. Argument Polské republiky, že podmínka naléhavosti není v projednávané věci splněna z důvodu, že Komise otálela s přijetím opatření k ukončení tvrzeného nesplnění povinnosti, nemůže obstát. Stačí totiž připomenout, že žaloba pro nesplnění povinnosti, ke které se váže projednávaný návrh na předběžná opatření, je součástí řady opatření přijatých Komisí ve vztahu ke všem legislativním reformám týkajícím se soudního systému, jež Polská republika zavedla od roku 2015, přičemž tato opatření zahrnují přijetí, dne 20. prosince 2017, odůvodněného návrhu týkajícího se právního státu v Polsku COM(2017) 835 final podle čl. 7 odst. 1 SEU, v němž Komise mimo jiné poukázala na problémy nastolené vnitrostátními ustanoveními, na něž se vztahuje žaloba pro nesplnění povinnosti, s ohledem na zásadu nezávislosti soudců.

S ohledem na to, že nařízení navrhovaných předběžných opatření by nevedlo k rozpuštění kárného kolegia, a tedy ani ke zrušení jeho administrativních a finančních útvarů, ale k dočasnému přerušení jeho činnosti do vyhlášení konečného rozsudku. Kromě toho v rozsahu, v němž by nařízení uvedených opatření znamenalo, že by vyřizování věcí projednávaných kárným kolegiem muselo být přerušeno do vyhlášení konečného rozsudku, by byla újma vzniklá dotčeným jednotlivcům v důsledku přerušení řízení v uvedených věcech nižší než újma vyplývající z přezkumu těchto věcí orgánem, a sice kárným kolegiem, jehož nedostatek nezávislosti a nestrannosti nemůže být prima facie vyloučen. Soudní dvůr EU proto konstatoval, že žádost EK byla opodstatněná. Odmítl také argument Polska o přípustnosti z důvodu, že otázky justice spadají výhradně do kompetencí členských zemí. Podle Soudního dvora je sice struktura justičních orgánů v rukou jednotlivých států, ty však musí zajistit, aby rozhodnutí učiněná v disciplinárních řízeních proti soudcům byla přezkoumatelná nezávislým orgánem.

Kompletní text usnesení je k dispozici v českém jazyce zde: <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=225141&pageIndex=0&doclang=CS&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=3081872>

SDEU: Rozsudek ve spojených věcech C-715/17, C-718/17 a C-719/17 Komise v. Polsko, Maďarsko a Česká republika, ze dne 2. dubna 2020

Polsko, Maďarsko a Česká republika tím, že odmítly postupovat v souladu s dočasným mechanismem relokace žadatelů o mezinárodní ochranu, nesplnily povinnosti, které pro ně vyplývaly z unijního práva. Tyto členské státy se nemohou dovolávat ani své odpovědnosti v oblasti udržování veřejného pořádku a ochrany vnitřní bezpečnosti, ani údajné nefunkčnosti relokačního mechanismu, aby se vyhnuly jeho uplatňování.

V rozsudku Komise v. Polsko, Maďarsko a Česká republika (Dočasný mechanismus relokace Soudní dvůr vyhověl žalobám pro nesplnění povinnosti, které proti těmto třem členským státům podala Komise a které směřovaly k určení toho, že uvedené členské státy tím, že v pravidelných intervalech a alespoň každé tři měsíce, neoznamovaly náležitý počet žadatelů o mezinárodní ochranu, kteří mohli být rychle přemístěni na jejich území, a v důsledku toho nedodržovaly ani své další povinnosti týkající se relokace, neplnily povinnosti, které pro ně vyplývaly z unijního práva. Soudní dvůr dospěl k závěru, že všechny tři dotčené členské státy neplnily povinnosti plynoucí z rozhodnutí, které přijala Rada za účelem povinné relokace 120 000 žadatelů o mezinárodní ochranu z Řecka a Itálie do ostatních členských států. Polsko a Česká republika dle SDEU neplnily ani povinnosti, které pro ně vyplývaly z dřívějšího rozhodnutí, jež Rada přijala za účelem dobrovolné relokace 40 000 žadatelů o mezinárodní ochranu z Řecka a Itálie. Rada přijala výše uvedená rozhodnutí (dále jen „rozhodnutí o relokaci“) v září 2015 s ohledem na nouzovou situaci související s příchodem státních příslušníků třetích zemí do Řecka a Itálie. Na základě těchto rozhodnutí Polsko v prosinci 2015 oznámilo, že na jeho území může být rychle přemístěno 100 osob. Tyto relokace ovšem neprovedlo a nepřijalo žádný další závazek k relokaci. Co se týče Maďarska, tento členský stát na základě rozhodnutí o relokaci, kterým byl vázán, nikdy neoznámil počet osob, které mohly být přemístěny na jeho území, a neprovedl žádnou relokaci. Česká republika v únoru a květnu 2016 na základě rozhodnutí o relokaci oznámila počet 50 osob, které mohly být přemístěny na její území. Z Řecka bylo skutečně přemístěno dvanáct osob; žádný další závazek k relokaci však ze strany ČR přijat nebyl. Soudní dvůr se zabýval žalobním důvodem uplatněným Českou republikou, který vycházel z nefunkčnosti dotčeného relokačního mechanismu, a uvedl, že nelze připustit, aby členský stát mohl vycházet ze svého jednostranného posouzení údajné neúčinnosti, či dokonce nefunkčnosti relokačního mechanismu stanoveného v uvedených aktech, aby se vyhnul všem povinnostem týkajícím se relokace, které má podle těchto aktů; v opačném případě by totiž mohlo dojít k ohrožení cíle solidarity a závazné povahy těchto aktů.

Kompletní rozsudek je k dispozici v českém jazyce zde: <http://curia.europa.eu/juris/documents.jsf?num=C-719/17>

SDEU: Rozsudek ve věci C-507/18 NH v. Associazione Avvocatura per i diritti LGBTI – Rete Lenford, ze dne 23. dubna 2020

Homofobní prohlášení představují diskriminaci v oblasti zaměstnání a povolání, pokud je učiní osoba, která má rozhodující vliv na náborovou politiku zaměstnavatele, nebo která může být vnímána tak, že má takový vliv. V takovém případě může vnitrostátní právo stanovit, že sdružení je aktivně legitimováno k podání žaloby na náhradu škody, i když není možné identifikovat žádnou poškozenou osobu.

Soudní dvůr v rozsudku ze dne 23. dubna 2020 rozhodl, že prohlášení učiněná osobou v průběhu audiovizuálního vysílání, že by ve svém podniku nikdy nezaměstnala osoby s určitou sexuální orientací, ani by s nimi nechtěla spolupracovat, spadají do věcné působnosti antidiskriminační směrnice 2000/781. Do její působnosti spadají, i když v okamžiku, kdy byla tato prohlášení učiněna, neprobíhal žádný nábor zaměstnanců, ani nebyl plánován, avšak pod podmínkou, že vazba mezi uvedenými prohlášeními a podmínkami přístupu k zaměstnání nebo k povolání v daném podniku není hypotetická.

V projednávané věci v rozhovoru v rozhlasovém vysílání advokát uvedl, že ve své kanceláři nechce zaměstnat homosexuální osoby ani s nimi nechce spolupracovat. Vzhledem k tomu, že sdružení advokátů, kteří hájí u soudu práva osob LGBTI, mělo za to, že vyjádření uvedeného advokáta představují diskriminaci na základě sexuální orientace pracovníků, podalo proti němu žalobu na náhradu škody. Vzhledem k tomu, že žalobě bylo v prvním stupni vyhověno a rozsudek byl odvolacím soudem potvrzen, podal advokát proti rozsudku odvolacího soudu dovolání ke Corte suprema di cassazione (Nejvyšší kasační soud, Itálie). Posledně uvedený soud se tedy obrátil na Soudní dvůr s žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce týkající se zejména výkladu výrazu „podmínky přístupu k zaměstnání nebo k povolání“ ve smyslu antidiskriminační směrnice.

Soudní dvůr nejprve připomněl, že tento výraz vyžaduje autonomní a jednotný výklad a nemůže být vykládán restriktivně, a vyložil jej s odkazem na svůj rozsudek *Asociația Accept2*. Soudy musí rovněž zohlednit povahu a obsah dotyčných prohlášení a kontext, ve kterém byla tato prohlášení učiněna, zejména jejich veřejnou nebo soukromou povahu. Soudní dvůr v tomto ohledu připomněl, že svoboda projevu není absolutním právem a její výkon může být omezen pod podmínkou, že jsou tato omezení stanovena zákonem, respektují podstatu tohoto práva a dodržují zásadu proporcionality. V projednávané věci jsou tyto podmínky splněny, jelikož omezení vyplývají přímo z antidiskriminační směrnice a uplatňují se pouze za účelem dosažení jejích cílů, kterými jsou zaručení zásady rovného zacházení v oblasti zaměstnání a povolání a dosažení vysoké úrovně zaměstnanosti a sociální ochrany. Mimoto zásah do výkonu svobody projevu nepřekračuje meze toho, co je k dosažení cílů uvedené směrnice nezbytné, když zakazuje pouze prohlášení, která představují diskriminaci v oblasti zaměstnání nebo povolání. Samotná podstata ochrany poskytnuté uvedenou směrnicí v oblasti zaměstnání a povolání by se totiž mohla stát iluzorní, kdyby prohlášení spadající pod výraz „podmínky přístupu k zaměstnání [...] nebo k povolání“ ve smyslu téže směrnice nespadała do věcné působnosti této směrnice pouze z důvodu, že byla učiněna v rámci zábavního audiovizuálního vysílání, nebo představují vyjádření osobního názoru jejich autora.

Soudní dvůr konečně rozhodl, že „antidiskriminační“ směrnice nebrání italské právní úpravě, která aktivní legitimaci k zahájení soudního řízení automaticky přiznává sdružení advokátů, které má podle svých stanov za cíl zastupovat před soudem osoby, jež mají určitou sexuální orientaci, pokud nastanou skutečnosti, které mohou představovat diskriminaci ve smyslu uvedené směrnice vůči uvedené kategorii osob, a poškozenou osobu není možno identifikovat. Členskými státy přísluší rozhodnout, za jakých podmínek může sdružení zahájit soudní řízení za účelem určení existence

diskriminace a jejího sankcionování. Přísluší jim zejména určit, zda má mít skutečnost, že sdružení usiluje o dosažení zisku, či nikoli, vliv na posouzení jeho aktivní legitimity v tomto smyslu, a upřesnit rozsah takového řízení.

Kompletní rozsudek je v českém jazyce k dispozici zde: <http://curia.europa.eu/juris/documents.jsf?num=C-507/18>

Odbor mezinárodních vztahů ČAK

Aktuality z Evropské unie od Stálého zastoupení ČAK v Bruselu

(květen 2020)

Komise otevírá platformu Fit pro budoucnost (Fit for Future Platform) a vyzývá k účasti odborníky

Evropská komise dne 11. května zahájila činnost platformy Fit pro budoucnost (Fit for Future Platform) – skupiny odborníků na vysoké úrovni, která pomůže Komisi při zjednodušování stávajících právních předpisů EU a při snižování administrativní zátěže pro občany a podniky. Komise se v rámci svého Programu pro účelnost a účinnost právních předpisů (REFIT) zavázala zjednodušit právní předpisy EU a snížit náklady, které nejsou nezbytné. Platforma Fit pro budoucnost vystřídá platformu REFIT a bude vycházet z jejich zkušeností. Platforma REFIT podporovala v letech 2015–2019 proces zjednodušování právních předpisů EU a předkládala Komisi doporučení. Vzhledem k potřebě řešit nové problémy, např. digitalizaci, pomůže tato rovněž platforma zajistit, aby právní předpisy EU obstály i v budoucnu. Platforma sdružuje celostátní, regionální a místní zástupce členských států, Výbor regionů, Evropský hospodářský a sociální výbor a skupiny zúčastněných stran s praktickými zkušenostmi v různých oblastech politiky. Po spuštění bude moci k její činnosti zaměřené na zjednodušení a snížení zátěže přispívat širší veřejnost a zúčastněné strany. Občané a zúčastněné strany se navíc mohou podělit o své názory na stávající právní předpisy i na návrhy nových politik EU také prostřednictvím portálu Podělte se

o svůj názor. Komise rovněž zveřejnila výzvu k podávání přihlášek (do 19. června) za účelem výběru odborníků do skupiny zúčastněných stran této platformy. Její členové vybraní na základě této výzvy by měli mít vynikající odborné znalosti z oblasti implementace práva EU a měli by být schopni zastupovat zájmy, které v dané oblasti sdílejí různé organizace zúčastněných stran.

Více informací je k dispozici v anglickém jazyce zde: https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/refit-making-eu-law-simpler-and-less-costly/fit-future-platform-f4f_en

Boj proti praní špinavých peněz a financování terorismu

Evropská komise dne 7. května představila komplexní přístup k dalšímu posílení boje EU proti praní špinavých peněz a financování terorismu. Balíček opatření Komise proti praní peněz z července 2019 vyzdvihl řadu nedostatků. Evropský parlament a Rada v návaznosti na tento balíček vyzvaly Komisi, aby prošetřila, jaké kroky by bylo možné učinit pro dosažení harmonizovanějšího souboru pravidel, lepšího dohledu (i na úrovni EU) a lepší koordinace mezi finančními zpravodajskými jednotkami. Komise proto zveřejnila akční plán konkrétních opatření, která přijme v průběhu příštích 12 měsíců. Cílem tohoto nového komplexního přístupu je vyplnit veškeré zbývající mezery v právních předpisech EU. Komise rovněž zveřejnila transparentnější a přesnější metodiku, která má identifikovat vysoce rizikové třetí země, jež mají ve svých systémech pro boj proti praní špinavých peněz a financování terorismu strategické nedostatky, a představují proto specifickou hrozbu pro finanční systém EU, což by mělo přispět i k zintenzivnění spolupráce s Finančním akčním výborem (FATF). Komise přijala rovněž nový seznam třetích zemí (Bahamy, Barbados, Botswana, Ghana, Jamajka, Kambodža, Mauricius, Mongolsko, Myanmar, Nikaragua, Panama a Zimbabwe), které mají strategické nedostatky ve svých rámcích pro boj proti praní špinavých peněz a financování terorismu. Nový seznam se začne uplatňovat od 1. října 2020.

Akční plán pro komplexní politiku EU v oblasti předcházení praní peněz a financování terorismu

Akční plán je založen na šesti pilířích, z nichž každý má přispět k tomu, aby byla EU v boji proti praní peněz a financování terorismu efektivnější a aby se zároveň posílila její globální úloha v této oblasti:

Účinné uplatňování právních předpisů EU: Komise bude nadále pozorně sledovat, jak členské státy provádějí pravidla EU, aby národní předpisy byly v souladu s nejvyššími možnými standardy. Dnešní akční plán zároveň vyzývá Evropský orgán pro bankovníctví (EBA), aby k boji proti praní špinavých peněz a financování terorismu plně využil svých nových pravomocí.

Jednotný soubor pravidel EU: Stávající pravidla EU sice mají širokou působnost a jsou účinná, ale členské státy je uplatňují mnoha různými způsoby. Rozdíly ve výkladu právních předpisů proto vedou k mezerám v našem systému, jichž mohou využít

pachatelé trestné činnosti. Aby tomu zabránila, navrhne Komise v prvním čtvrtletí roku 2021 harmonizovanější soubor pravidel.

Dohled na úrovni EU: Za dodržování pravidel EU v této oblasti v současné době odpovídají jednotlivé členské státy, a proto se mohou ve způsobu tohoto dohledu objevit nedostatky. Komise v prvním čtvrtletí roku 2021 navrhne zřízení orgánu dohledu na úrovni EU.

Koordinační a podpůrný mechanismus pro finanční zpravodajské jednotky členských států: finanční zpravodajské jednotky hrají v členských státech klíčovou úlohu při určování transakcí a činností, jež by mohly souviset s trestnou činností. Komise v prvním čtvrtletí roku 2021 navrhne vytvoření mechanismu EU, který pomůže práci těchto orgánů ještě lépe koordinovat a podporovat.

Prosazování trestněprávních předpisů a výměny informací na úrovni EU: Pro zajištění náležité výměny informací je nezbytná soudní a policejní spolupráce využívající nástroje EU a institucionální ujednání. Svou roli v boji proti praní špinavých peněz a financování terorismu může hrát i soukromý sektor. Komise vydá pokyny k úloze partnerství veřejného a soukromého sektoru, v nichž upřesní a zlepší výměnu údajů.

Úloha EU na světové scéně: EU se aktivně podílí na práci Finančního akčního výboru a na celosvětové úrovni na utváření mezinárodních standardů v boji proti praní peněz a financování terorismu.

Aby podnítila inkluzivní diskusi o rozvoji těchto politik, zahájila dnes Komise veřejnou konzultaci o akčním plánu. Orgány, zainteresované subjekty a občané se do ní mohou zapojit do 29. července.

Více informací je k dispozici v anglickém jazyce zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_20_800

Výbor ECON Evropského parlamentu publikoval dne 15. května studii o zlepšování politik v oblasti praní špinavých peněz. Studie se vyjadřuje k tématům, jež v této oblasti byly předmětem diskuse mezi institucemi EU, zejména k identifikaci vysoce rizikových států; eliminaci praní špinavých peněz prostřednictvím papírových společností (shell companies); harmonizaci evropských pravidel prostřednictvím nařízení a posílení vynutitelnosti norem prostřednictvím evropského dozorčího orgánu, Úřadu evropského veřejného žalobce, či evropské policie.

Studie je k dispozici v anglickém jazyce zde: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/648789/IPOL_STU\(2020\)648789_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/648789/IPOL_STU(2020)648789_EN.pdf)

Přesídlování uprchlických dětí bez doprovodu a vývoj v oblasti azylu

Agentura EU pro základní práva (FRA) publikovala dne 11. května Zprávu o přesídlování dětí bez doprovodu – uprchlíků. Zpráva se zaměřuje na identifikaci nejčastějších problémů a příkladů dobré praxe, zejména si klade za cíl inspirovat

národní orgány v řízeních a k přijetí opatření, jež na jedné straně zabezpečí práva dětí a zároveň jejich praktickou využitelnost. Co se doporučení týče, zpráva uvádí několik oblastí, na něž by se EU a členské státy měly zaměřit, mezi nimi například stanovení přijatelných lhůt pro přesídlení, jež dětem zajistí efektivní ochranu; aplikaci kritérií odůvodněnosti přemístění na základě zranitelnosti dítěte a potřebné ochrany; zajištění poručníka dítěti po celou dobu přesídlení; a zajištění sloučení rodiny, je-li to v nejlepším zájmu dítěte.

Kompletní zpráva je k dispozici v anglickém jazyce zde: <https://fra.europa.eu/en/news/2020/relocation-unaccompanied-children-challenges-and-good-practices>

Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu (EASO) publikoval dne 7. května Zvláštní zprávu o azylových trendech a COVID-19.

Zpráva je k dispozici v anglickém jazyce zde: <https://www.easo.europa.eu/sites/default/files/easo-special-report-asylum-covid.pdf>

Víceletý finanční rámec a nástroje Next Generation EU

Komise dne 27. května navrhla posílit rozpočet EU jako prostředek k odstranění bezprostředních hospodářských a sociálních škod způsobených koronavirovou pandemií, nastartování udržitelného oživení, jakož i k ochraně a vytváření pracovních míst. Dnešní návrhy se opírají o: mimořádný nástroj Next Generation EU - finanční prostředky ve výši 750 miliard eur dočasně posílí finanční kapacitu rozpočtu EU peněžními prostředky získanými na finančních trzích. Ty pak budou poskytovány prostřednictvím programů EU na podporu okamžitých opatření potřebných k ochraně životů občanů, zotavení hospodářství a k podpoře udržitelného a odolného růstu; posílený víceletý finanční rámec na období 2021–2027, jehož účelem je rychle nasměrovat investice tam, kde je to nejvíce zapotřebí, posílit jednotný trh, zintenzivnit spolupráci v oblastech, jako je zdravotnictví a krizové řízení, a vybavit Unii dlouhodobým rozpočtem, který bude hnacím motorem zelené a digitální transformace a zajistí spravedlivější a odolnější hospodářství. Nástroj „Next Generation EU“ a rovněž cílené posílení dlouhodobého rozpočtu EU na období 2021–2027 poskytnou rozpočtu EU celkovou finanční kapacitu ve výši 1,85 bilionu EUR. Evropský rozvojový fond, jenž je v současnosti mezivládní dohodou financující rozvojovou politiku v zemích Afriky, Karibské oblasti a Tichomoří, a to ve výši 30 miliard eur v období 2014–2020, zůstane do rozpočtu EU začleněn. Balíček tvoří tři pilíře: nástroje na podporu úsilí členských států o to, aby dosáhly oživení, zotavily se z krize, opatření na posílení soukromých investic a podporu společností v obtížích a posílení klíčových programů EU na základě poznatků z krize, aby byl jednotný trh silnější a odolnější, a aby se urychlila souběžná zelená a digitální transformace.

Více informací je k dispozici v českém jazyce zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/qanda_20_935

Online platformy odstraňují po výzvě Komise miliony klamavých reklam

Evropská komise v rámci svého závazku chránit spotřebitele v online prostředí informovala dne 27. května o provedené koordinované hromadné kontrole (tzv. sweep) internetových stránek s cílem zjistit, kde jsou spotřebitelé v EU vystaveni v souvislosti s pandemií koronaviru obsahu, který propaguje nepravdivá tvrzení nebo podvodné výrobky. Z výsledků vyplývá, že v návaznosti na výzvu Komise platformy odstranily nebo zablokovaly miliony klamavých reklam nebo produktových nabídek. Tato kontrolní akce, kterou provedla síť pro spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele, se skládala ze dvou částí: kontroly online platforem na vysoké úrovni a hloubkové analýzy konkrétních reklam a internetových stránek zaměřených na výrobky, po kterých je z důvodu pandemie koronaviru vysoká poptávka. Kontroly platforem na vysoké úrovni se zúčastnily úřady pro ochranu spotřebitele ve 27 zemích, které předložily 126 odpovědí týkajících se jak společností, s nimiž Komise udržuje pravidelný kontakt, tak dalších subjektů na vnitrostátní úrovni. Zvláštní pozornost byla věnována kontrole nabídek týkajících se ochranných roušek a pokrývek hlavy, dezinfekčních gelů, testovacích sad, jakož i potravin, potravinových doplňků a nepotravinářských výrobků s údajnými léčebnými účinky proti koronaviru. Ve 38 případech zjistily úřady řadu pochybných nabídek nebo reklam na výrobky propagované v souvislosti s koronavirem zavádějícím způsobem, dále tvrzení, že produkt může zabránit infekci nebo ji vyléčit, a příliš vysoké ceny. Z kontroly rovněž vyplynulo, že nepoctiví obchodníci používají nové nekalé praktiky, kvůli nimž je obtížnější je odhalit. Jde např. o obrázky či jiná grafická znázornění, jež implicitně vyjadřují léčivé vlastnosti výrobků, nebo záměrné překlepy a cílem obelstít automatické textové filtry. Celkově kontrola se ukázala být velmi úspěšnou. Například společnost Google zablokovala nebo odstranila (na celém světě) přes 80 milionů reklam souvisejících s koronavirem, společnost eBay na svém globálního tržišti zablokovala nebo z něj odstranila více než 17 milionů nabídek produktů, které porušují spotřebitelská pravidla EU, a společnost Amazon zaznamenala v porovnání s březnem 77% pokles týdenního počtu nově nabízených výrobků, jež doprovází tvrzení související s koronavirem. Hloubková kontrola prověřila 268 internetových stránek, z nichž 206 bude podrobena dalšímu šetření kvůli možnému porušení spotřebitelského práva EU.

Více informací je k dispozici v českém jazyce zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_20_938

EU mobilizuje mezinárodní dárce na podporu venezuelských uprchlíků a migrantů a zemí v regionu

Evropská unie a španělská vláda dne 26. května za podpory Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky a Mezinárodní organizace pro migraci uspořádaly mezinárodní dárcovskou konferenci s cílem projevit solidaritu s venezuelskými uprchlíky a migranty a zeměmi v regionu. Mezinárodní dárci se zavázali poskytnout

celkem 2,544 miliardy eur (z toho 595 milionů eur ve formě grantů), přičemž Evropská unie a její členské státy mobilizují 231,7 milionu eur na grantové financování. Evropská komise přislíbila 144,2 milionu eur na okamžitou humanitární pomoc, střednědobou i dlouhodobější rozvojovou pomoc a opatření pro předcházení konfliktům. Evropská investiční banka oznámila dodatečné půjčky regionu ve výši 400 milionů eur.

Více informací je k dispozici v českém jazyce zde:
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_20_922

Jarní balíček evropského semestru: doporučení pro koordinovanou reakci na koronavirovou pandemii

Komise dne 20. května předložila doporučení, v nichž každému členskému státu EU navrhuje v souvislosti s koronavirovou pandemií opatření v oblasti hospodářské politiky. Doporučení se zaměřují na ty nejnaléhavější výzvy vyvolané pandemií a na oživení udržitelného růstu. Doporučení jsou formulována na základě dvou cílů: v krátkodobém horizontu zmírnit vážné negativní socioekonomické důsledky koronavirové pandemie a v krátkodobém až střednědobém horizontu dosáhnout udržitelného a sociálně inkluzivního růstu, který usnadní ekologickou a digitální transformaci. Rada v doporučení směřovaném ČR zmiňuje, že je pravděpodobné, že socioekonomické důsledky pandemie se projeví nerovnoměrně napříč regiony, a to kvůli rozdílným modelům specializace. Současná situace s sebou tedy nese značné riziko, že se v Česku prohloubí regionální a územní rozdíly nebo že vzniknou nové územní rozdíly v rámci regionů, přičemž se mimo jiné ještě zhorší již pozorovaný trend prohlubování rozdílů mezi Karlovarským a Ústeckým krajem a zbytkem země. Jelikož kromě výše uvedeného hrozí i dočasné narušení procesu konvergence mezi členskými státy, vyžaduje současná situace cílené politické reakce. Dne 7. května 2020 předložilo Česko svůj národní program reforem na rok 2020 a 30. dubna 2020 svůj konvergenční program z roku 2020. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně. Na Česko se v současné době vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu. Česko v reakci na pandemii COVID-19 a v rámci koordinovaného unijního přístupu přijalo rozpočtová opatření, aby zvýšilo kapacitu systému zdravotní péče, zabránilo šíření pandemie a poskytlo pomoc obzvláště zasaženým jednotlivcům a odvětvím. Podle konvergenčního programu z roku 2020 dosahují tato rozpočtová opatření výše 4 % HDP. Podle prognózy Komise z jara 2020 by mělo české saldo veřejných financí (za předpokladu, že nedojde ke změně politik) činit -6,7 % HDP v roce 2020 a -4,0 % v roce 2021. Míra zadlužení v letech 2020 a 2021 zůstane podle prognózy pod 60 % HDP. Dne 20. května 2020 vydala Komise zprávu vypracovanou v souladu s čl. 126 odst. 3 Smlouvy, jelikož Česko pro rok 2020 plánuje překročit referenční hodnotu schodku ve výši 3 % HDP. Celkově z analýzy vyplývá, že kritérium schodku stanovené ve Smlouvě a v nařízení (ES) č. 1467/97 není splněno. Doporučení analyzuje opatření přijatá v souvislosti s pandemií v mnoha oblastech a vyzývá ČR v letech 2020-2021 k přijetí následujících opatření:

a) V souladu s obecnou únikovou doložkou přijmout veškerá nutná opatření k účinnému řešení pandemie, k udržení ekonomiky a k podpoře následného oživení.

Pokud to hospodářské podmínky dovolí, provádět fiskální politiky zaměřené na dosažení obezřetných střednědobých fiskálních pozic a na zajištění udržitelnosti dluhu a současně zvýšit investice. Zajistit odolnost systému zdravotní péče, posílit dostupnost zdravotnických pracovníků, primární péči a integraci péče a zavést služby elektronického zdravotnictví.

b) Podporovat zaměstnanost aktivními politikami na trhu práce, poskytováním dovedností (včetně digitálních dovedností) a přístupem k digitálnímu učení.

c) Podpořit malé a střední podniky větším využíváním finančních nástrojů k zajištění podpory likvidity, snížením administrativní zátěže a zlepšením elektronické veřejné správy. Předsunout veřejné investiční projekty ve vyšší fázi připravenosti a podpořit soukromé investice, aby se napomohlo hospodářskému oživení. Zaměřit investice na ekologickou a digitální transformaci, zejména na vysokokapacitní digitální infrastrukturu a technologie, na čistou a účinnou výrobu a využívání energie a na udržitelnou dopravní infrastrukturu, a to mimo jiné v uhelných regionech. Zajistit inovativním podnikům přístup k financování a zlepšit spolupráci veřejného a soukromého sektoru v oblasti výzkumu a vývoje.

Kompletní text doporučení je k dispozici v českém jazyce zde: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2020-european-semester-csr-comm-recommendation-czechia_cs.pdf

Květnové případy porušení právních předpisů: hlavní rozhodnutí vůči ČR

Komise dne 14. května vyzvala ČR, aby plně provedla pátou směrnici o boji proti praní peněz ve svém vnitrostátním právu. Boj proti praní peněz a financování terorismu má zásadní význam pro zajištění finanční stability a bezpečnosti v Evropě. Nedávné skandály týkající se praní peněz odhalily potřebu přísnějších pravidel na úrovni EU. Legislativní nedostatky v jednom členském státě mají dopad na EU jako celek. V zájmu potírání trestné činnosti a ochrany našeho finančního systému by proto měla být pravidla EU účinně provedena a kontrolována.

Komise rovněž dne 14. května vyzvala Českou republiku a Kypr, aby uvedly své vnitrostátní právní předpisy do souladu se směrnicí o posuzování vlivů na životní prostředí (směrnice 2011/92/EU) ve znění směrnice 2014/52/EU z dubna 2014. Směrnice zajišťuje posuzování vlivu veřejných a soukromých projektů na životní prostředí ještě před jejich schválením. Od roku 2014 byla ještě více snížena administrativní zátěž, zlepšena úroveň ochrany životního prostředí a účasti veřejnosti a posílena spolehlivost, předvídatelnost a udržitelnost podnikatelských rozhodnutí o veřejných a soukromých investicích. V České republice se nedostatky ve vnitrostátním právu týkají mimo jiné absence požadavku, aby příslušný orgán při rozhodování o zjišťovacím řízení zohlednil předběžná ověření a posouzení. V současné době rovněž neexistuje povinnost zveřejňovat zmírňující opatření, která developer navrhl, aby se zabránilo nebo předešlo významným nepříznivým vlivům na životní prostředí. Pokud tak neučiní, může se Komise rozhodnout, že zašle odůvodněné stanovisko.

Více informací je k dispozici v českém jazyce zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/inf_20_859

Rada prodloužila režim sankcí v případě kybernetických útoků do 18. května 2021

Rada dne 14. května přijala rozhodnutí, kterým se o jeden další rok, tj. do 18. května 2021, prodlužuje platnost rámce pro omezující opatření proti kybernetickým útokům, jež ohrožují EU nebo její členské státy. EU tak bude nadále schopna ukládat cílená omezující opatření vůči osobám nebo subjektům zapojeným do kybernetických útoků, jež mají významný dopad a představují vnější hrozbu pro EU nebo její členské státy. Omezující opatření lze rovněž ukládat v reakci na kybernetické útoky vedené proti třetím státům nebo mezinárodním organizacím, jsou-li tato opatření považována za nezbytná k dosažení cílů společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP). Základním účelem nadále je odrazovat od činností v kyberprostoru namířených proti EU nebo jejím členským státům a reagovat na ně. Mezi omezující opatření patří zákaz cestování do EU a zmrazení majetku osob a subjektů. Osoby a subjekty z EU kromě toho nesmí osobám a subjektům zařazeným na seznam zpřístupňovat finanční prostředky. Toto rozhodnutí bylo přijato jen několik dní po prohlášení Evropské unie a jejích členských států o nepřátelských činnostech v kyberprostoru využívajících koronavirovou pandemii, v němž bylo poukázáno na odhodlání EU nepřátelským činnostem v kyberprostoru předcházet, odrazovat od nich a reagovat na ně, a to i v rámci její širší reakce na krizi COVID-19.

Více informací je k dispozici v českém jazyce zde: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2020/05/14/cyber-security-council-extends-sanctions-regime-until-18-may-2021/>

EU uzavřela dohody o zjednodušení vízového režimu a o zpětném přebírání osob s Běloruskem

Rada dne 27. května přijala dvě rozhodnutí o uzavření dohody o zjednodušení vízového režimu a dohody o zpětném přebírání osob s Běloruskem. Vízové statistiky jsou důkazem toho, že vztahy mezi EU a Běloruskem mají stále větší význam. V roce 2019 dosáhl počet žádostí o schengenská víza v Bělorusku téměř 650 000. Dohoda o zjednodušení vízového režimu usnadní a zlevní získávání víz, a to jak běloruským občanům cestujícím do schengenského prostoru, tak občanům EU cestujícím do Běloruska. Tato dohoda zjednodušuje dokumentaci, kterou musí určité kategorie občanů předkládat, a rovněž snižuje obecný poplatek za vyřízení žádosti o vízum na 35 eur. Držitelé diplomatických pasů jsou od vízové povinnosti osvobozeni. Tato dohoda se vztahuje na krátkodobý pobyt definovaný jako pobyt, jehož délka během jakéhokoliv období 180 dnů nepřekročí 90 dnů. Dohoda o zpětném přebírání osob stanoví pro členské státy EU a Bělorusko jasné povinnosti a postupy pro zpětné přebírání občanů, kteří neoprávněně pobývají na území druhé strany. Tato dohoda se vztahuje jak na zpětné přebírání vlastních státních příslušníků, tak na státní příslušníky třetích zemí a osoby bez státní příslušnosti za předpokladu, že mají jasnou vazbu na

dožadovanou zemi (například vízum nebo povolení k pobytu). V této dohodě je zajištěno plné dodržování lidských práv a jiných povinností v souladu s nástroji mezinárodního práva. Bělorusko bude informováno o uzavření těchto dohod, jež vstoupí v platnost prvním dnem druhého měsíce po oznámení. Očekává se, že k tomu dojde dne 1. července 2020.

Více informací je k dispozici v českém jazyce zde: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2020/05/27/belarus-eu-concludes-agreements-on-visa-facilitation-and-readmission/>

Návrh průběžné zprávy EP o návrhu rozhodnutí Rady o zjištění zřejmého nebezpečí závažného porušení zásady právního státu ze strany Polské republiky

Výbor EP pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE) publikoval dne 13. května návrh zprávy o návrhu rozhodnutí Rady o zjištění zřejmého nebezpečí závažného porušení zásady právního státu ze strany Polské republiky. Zpravodaj (a zároveň předseda výboru) Aguilar v návrhu konstatuje, že se obavy týkají zejména oblastí fungování zákonodárného a volebního systému, nezávislosti soudnictví a práv soudců a ochrany základních práv, včetně práv příslušníků menšin. Návrh dále konstatuje, že jakékoli zřejmé nebezpečí závažného porušení hodnot uvedených v článku 2 Smlouvy o Evropské unii členskými státy se nedotýká pouze daného členského státu, v němž se nebezpečí naplní, ale má negativní dopad i na ostatní členské státy, na vzájemnou důvěru mezi nimi a na samu podstatu Unie. Zpráva vyjadřuje hluboké znepokojení nad tím, že navzdory třem slyšením Polska v Radě, alarmujícím zprávám Organizace spojených národů, Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) a Rady Evropy a čtyřem řízením o nesplnění povinnosti, která zahájila Komise, nejen že nedošlo v situaci v oblasti právního státu v Polsku k podstatnému zlepšení, ale tato situace se od aktivace čl. 7 odst. 1 SEU ještě vážně zhoršila. Zastává názor, že nejnovější vývoj slyšení podle čl. 7 odst. 1 SEU opětovně prokazuje, že je naléhavě zapotřebí, aby existoval doplňkový preventivní mechanismus Unie pro demokracii, právní stát a základní práva, jak jej navrhl Parlament ve svém usnesení ze dne 25. října 2016. Zpráva se vyjadřuje velmi komplexně k problematickým aspektům polského systému a negativně hodnotí: uzurpaci pravomocí polským parlamentem k provedení ústavních změn; využívání zrychlených legislativních postupů; změnu volebního zákona a organizaci voleb; reformy soudního systému; složení a fungování Ústavního soudu; odchod do důchodu, jmenování a disciplinární režim pro soudce Nejvyššího soudu; složení a fungování disciplinární komory a mimořádné komory Nejvyššího soudu; složení a fungování nové Státní soudcovské rady; změnu pravidel organizace obecných soudů a jmenování předsedů soudů; omezení práv a nezávislost soudců, včetně nového disciplinárního režimu pro soudce; změnu postavení nejvyššího státního zástupce a uspořádání soustavy státních zastupitelství; systémové porušování právního státu; a ochranu základních práv v Polsku, včetně práv příslušníků menšin.

Návrh zprávy bude po vypořádání připomínek předložen k hlasování na výboru v červenci 2020, ke schválení na plenárním zasedání pak v září tohoto roku.

Kompletní text návrhu zprávy je v českém jazyce dispozici zde: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/LIBE-PR-650665_CS.html

EP požaduje nová opatření na ochranu výdajů EU, zmiňuje i Česko

Evropský parlament dne 14. května publikoval tiskovou zprávu z jednání rozpočtového výboru a plenárního zasedání, v němž žádá o dotační stropy a vytvoření informačního systému pro spravedlivější a transparentnější přidělování finanční podpory EU; kritizuje podfinancování Úřadu evropského veřejného žalobce a ohrožení jeho plné funkčnosti; a žádá o vypracování společných pokynů k předcházení střetů zájmů vysoce postavených politiků, speciální pozornost přitom věnuje situaci v Česku. Poslanci vyzvali Evropskou komisi, aby ve snaze zabránit podvodům a nespravedlivému rozdělování dotací EU předložila návrh na stanovení maximální částky přímých plateb pro jednu fyzickou osobu. Toto opatření by mělo zabránit jednotlivcům získat dotace ve výši stovek milionů korun během jednoho období Víceletého finančního rámce. Parlament dále požádal o vytvoření informačního systému, který by v reálném čase přinášel informace o dotacích v rámci zemědělské politiky a politiky soudržnosti Evropské unie, stejně jako i o jejich konečných příjemcích. Poslanci zároveň žádají, aby měli po vytvoření informačního systému přístup k údajům o tom, kdo je mezi padesáti největšími příjemci prostředků z těchto fondů v rámci Unie.

Parlament dále vyzval Komisi, aby vypracovala společné pokyny k předcházení střetů zájmů vysoce postavených politiků, a Radu, aby v této oblasti přijala společné etické normy. Poslance znepokojuje zejména situace v Česku. Zákonodárci proto požádali Komisi, aby věnovala speciální pozornost vyplácení prostředků EU společností, které přímo anebo nepřímo vlastní předseda české vlády.

Více informací je k dispozici v českém jazyce zde: <https://www.europarl.europa.eu/news/cs/press-room/20200512IPR78919/ep-pozaduje-nova-opatreni-na-ochranu-vydaju-eu-zminuje-i-cesko>

Společná koncepce bezpečných a účinných mobilních aplikací pro vysledování kontaktů v celé EU

Komise dne 13. května zveřejnila zprávu o koncepci bezpečných a účinných mobilních aplikací pro vysledování kontaktů v EU. Aplikace pro vysledování kontaktů a varování, kterou si můžete nainstalovat dobrovolně, varuje uživatele, jestliže se po určitou dobu nacházeli v blízkosti osoby, která nahlásila, že byla pozitivně testována na COVID-19. V případě varování může aplikace poskytnout příslušné informace od zdravotnických orgánů, například doporučení nechat se testovat nebo zůstat v domácí izolaci a koho kontaktovat. Díky aplikacím pro vysledování kontaktů lze varovat co možná nejvíce potenciálních kontaktů, které tak mají možnost podniknout další kroky, jež mohou

napomoci přerušit řetězce nákazy, a tím rychle zastavit další šíření viru. Aplikace pro vysledování kontaktů musí být dobrovolné, transparentní, bezpečné a interoperabilní a musí respektovat soukromí lidí. Aplikace budou používat náhodné identifikátory a nebudou používat žádné údaje o geo-lokalizaci nebo o pohybu. Všechny aplikace musí být pouze dočasné, takže budou muset být odstraněny, jakmile pandemie odezní. Měly by fungovat všude v EU, přeshraničně a pod různými operačními systémy.

Více informací je k dispozici v českém jazyce zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/qanda_20_869

Vyjádření Evropského parlamentu, že bude zejména v této souvislosti sledovat dodržování základních lidských práv a svobod je k dispozici v anglickém jazyce zde: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/priorities/eu-response-to-coronavirus/20200429STO78174/covid-19-tracing-apps-ensuring-privacy-and-data-protection>

Rada evropských advokátních komor (CCBE) publikovala k tomuto tématu dne 15. května své stanovisko, v němž zdůrazňuje nezbytnost posuzování přiměřenosti takových aplikací, při nichž dochází k omezování svobody soukromí a práva na limitaci zpracování osobních údajů. Navrhuje v této souvislosti seznam principů, jež je třeba brát v potaz při zvažování užívání těchto aplikací pro vysledování kontaktů obecně, dále specifikuje seznam minimálních požadavků, které by měla každá taková aplikace splňovat.

Kompletní stanovisko je k dispozici v anglickém jazyce zde: https://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/Statements/2020/EN_SVL_20200515_CCBE-Statement-on-COVID-19-contact-tracing-apps.pdf

Agentura EU pro základní práva (FRA) rovněž publikovala zprávu s názvem Technologická řešení COVID-19 by měla rovněž zajistit dodržování základních práv. Zpráva pojednává o opatřeních členských států k zabránění šíření nemoci. Zdůrazňuje, že opatření vlád členských států by měla řádně posuzovat dopady na základní práva občanů, a to zejména v následujících oblastech: užívání osobních údajů, uživatelských dat a respektování práv s tím spojených; zakotvení lidskoprávních záruk při ochraně zdraví, například formou informovaného souhlasu; omezení stavu nouze na nezbytně nutnou dobu; hodnocení dopadů krizových opatření před jejich přijetím; opatření přijatá v otázkách každodenního života - omezení svobody pohybu, shromažďování, hraniční kontroly, pozastavení azylových řízení, omezení na trhu práce, v oblasti vzdělávání a přístupu ke spravedlnosti; opatření na pomoc znevýhodněným skupinám a dětem; a další. Zpráva je v pořadí druhou iniciativou FRA k hodnocení dopadů pandemie napříč EU. Zahrnuje opatření, která byla přijata v období od 21. března do 30. dubna 2020.

Zpráva je k dispozici v anglickém jazyce zde: <https://fra.europa.eu/en/news/2020/tech-answers-covid-19-should-also-safeguard-fundamental-rights>

Nařízení o dočasných opatřeních týkajících se valných hromad evropských společností (SE) a evropských družstevních společností (SCE)

Rada EU dne 26. května schválila návrh nařízení Evropské komise ze dne 29. dubna o dočasných opatřeních týkajících se valných hromad evropských společností (SE) a evropských družstevních společností (SCE). Dovršila tak legislativní proces, Evropský parlament totiž návrh schválil již 14. května. Nařízení Rady (ES) č. 2157/2001 ze dne 8. října 2001 o statutu SE a nařízení Rady (ES) č. 1435/2003 ze dne 22. července 2003 o statutu SCE stanoví pravidla pro zakládání a fungování právnických osob, které regulují. Nařízení o SE a nařízení o SCE rovněž harmonizují lhůtu pro konání valné hromady. Konání valných hromad má zásadní význam pro včasné přijetí právními předpisy požadovaných nebo ekonomicky potřebných rozhodnutí, která mají dopad na společnost samotnou, její akcionáře a třetí osoby. Vzhledem k tomu, že výjimečná situace v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19 je mimo kontrolu SE, SCE i členských států, stanoví tento návrh na úrovni EU dočasnou odchylku od lhůty podle článku 54 nařízení o SE a článku 54 nařízení o SCE. Tato dočasná odchylka by měla oběma typům společností umožnit uspořádat valnou hromadu do dvanácti měsíců od uzavěrky účetního období, v každém případě však nejpozději do dne 31. prosince 2020.

Judikatura SDEU

SDEU: Tisková zpráva k nálezu německého Ústavního soudu ze dne 5. května 2020

Dne 8. května zveřejnil SDEU tiskovou zprávu, v níž připomíná, že v souladu s ustálenou judikaturou SDEU je rozsudkem Soudního dvora vydaným v řízení o předběžné otázce vnitrostátní soud vázán pro účely řešení sporu v původním řízení. Za účelem zajištění jednotného uplatňování unijního práva má pouze Soudní dvůr, který k tomu byl zřízen členskými státy, pravomoc určit, že určitý akt unijního orgánu je v rozporu s unijním právem.

SDEU: Rozsudek ve věci C-677/18 Orde van Vlaamse Balies, Ordre des barreaux francophones et germanophone a další proti Ministerraad, ze dne 13. května 2020

Věc v původním řízení se týkala sporu o možnost pojistníka svobodně si vybrat v rámci smlouvy o pojištění právní ochrany svého zástupce pro mediální řízení. Komory advokátů podaly u Grondwettelijk Hof (Ústavní soud, Belgie) žalobu na zrušení zákona ze dne 9. dubna 2017. Na podporu této žaloby předkládají zejména žalobní důvod vycházející z porušení některých ustanovení belgické ústavy ve spojení s článkem 201 směrnice 2009/138, neboť zákon neupravuje právo pojistníka na svobodný výběr

advokáta pro mediační řízení. Komory advokátů mají totiž za to, že pojistníkovi musí být toto právo přiznáno, jelikož toto řízení spadá pod pojem „soudní řízení“ ve smyslu uvedeného článku 201. Předkládající soud připomíná, že před nabytím účinnosti zákona ze dne 9. dubna 2017 musela každá smlouva o pojištění právní ochrany stanovit možnost pojistníka zvolit si advokáta nebo jinou kvalifikovanou osobu, „pokud bylo třeba zahájit soudní nebo správní řízení“. Uvedený zákon sice tuto svobodu volby rozšířil na rozhodčí řízení, avšak vyloučil ji v případě mediačního řízení. Předkládající soud uvádí, že z judikatury Soudního dvora vyplývá, že pojem „soudní řízení“ ve smyslu článku 201 směrnice 2009/138 musí být vykládán široce, aby byly chráněny zájmy pojistníků tím, že jim bude přiznáno obecné a autonomní právo na svobodný výběr právního zástupce v mezích stanovených tímto článkem. Tato judikatura však podle názoru uvedeného soudu neumožňuje s jistotou určit, zda se toto právo vztahuje rovněž na takové mediační řízení, jako je mediační řízení dotčené v původním řízení.

SDEU rozhodl, že článek 201 odst. 1 písm. a) směrnice 2009/138 musí být vykládán tak, že pojem „soudní řízení“ uvedený v tomto ustanovení zahrnuje soudní i mimosoudní mediační řízení, do něhož je nebo může být zapojen soud, ať již při zahájení tohoto řízení, nebo po jeho ukončení. Pokud jde o mediaci, dohoda, které strany dosáhnou, ať již výsledkem soudní, nebo mimosoudní mediace, váže příslušný soud, který ji schvaluje, a má poté, co se stane vykonatelnou, stejné účinky jako rozsudek. Za těchto podmínek se zdá, že úloha advokáta nebo zástupce je dokonce ještě důležitější v rámci mediace než v případě takové stížnosti podané ke správnímu orgánu, jejíž výsledek není závazný pro případné pozdější správní řízení ani správní soud.

V rámci řízení, které může s konečnou platností určit právní postavení pojistníka, aniž má skutečnou možnost toto postavení změnit prostřednictvím soudní žaloby, potřebuje pojistník právní ochranu, a s ohledem na účinky schválení dohody vyplývající z mediace budou zájmy pojistníka, který mediace využil, lépe chráněny, pokud může využít práva na svobodný výběr zástupce stanoveného v článku 201 směrnice 2009/138, podobně jako pojistník, který by se obrátil přímo na soud. Pokud jde o kontext tohoto článku 201, je třeba uvést, že působnost oddílu který se týká pojištění právní ochrany, je vymezena v článku 198 této směrnice obzvláště široce, neboť podle tohoto ustanovení se uvedený oddíl vztahuje na pojištění právní ochrany, v jehož rámci se pojišťovna zaváže nést po zaplacení pojistného výlohy spojené soudním řízením zejména pokud jde o obhajování nebo zastupování pojištěného v občanském, trestním, správním nebo jiném řízení nebo v souvislosti s jakýmikoli nároky vznesenými na jeho osobu. Taková definice působnosti tohoto oddílu potvrzuje široké pojetí práv pojištěných osob, která uvedený oddíl zakotvuje, mezi něž patří zejména právo zvolit si svého zástupce podle článku 201 směrnice 2009/138.

Kompletní rozsudek je k dispozici v českém jazyce zde: <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=226487&pageIndex=0&doclang=CS&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=194158>

ESLP: Rozsudek ESLP ve věci Koulias proti Kypru (stížnost č. 48781/12) ze dne 26. května 2020

Pracovní spojení syna soudce s advokátní kanceláří vyvolalo objektivní pochybnosti o nestrannosti soudce u případu pomluvy.

ESLP jednomyslně rozhodl, že došlo k porušení článku 6 odst. 1 (právo na spravedlivý proces) Evropské úmluvy o lidských právech. Věc se týkala stížnosti, ve které stěžovatel uvedl, že jeden ze soudců Nejvyššího soudu v řízení pro pomluvu proti němu vedenému, nebyl nestranný, protože syn tohoto soudce pracoval pro advokátní kancelář, jejíž zakládající partner zastupoval stranu žalobce.

ESLP konstatoval, že ačkoliv se za takové situace soudci nemusí automaticky prohlásit za podjaté, je potřeba tyto krevní vazby identifikovat na samotném začátku řízení. Stěžovatel se však dozvěděl o těchto vazbách mezi synem soudce a advokátní kanceláří zastupující žalobce v řízení o pomluvě až poté, co neuspěl v odvolacím řízení. Proto byly pochybnosti o podjatosti soudce uváděné stěžovatelem objektivně důvodné a došlo k porušení čl. 6 odst. 1 Úmluvy.

Celé znění rozsudku je v anglickém jazyce k dispozici zde: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-202521>

ESLP: Rozsudek ESLP ve věci M.N. a další proti Belgii (stížnost č. 3599/18), ze dne 5. května 2020

Evropská úmluva o lidských právech se nevztahuje na žádosti o víza podané na ambasády a konzuláty

Velký senát Evropského soudu pro lidská práva ve svém rozhodnutí (nikoliv jednomyslném, ale většinovém) v případě M.N. a další proti Belgii prohlásil stížnost za nepřijatelnou.

Věc se týkala několika syrských státních příslušníků a jejich dvou dětí, kterým byla zamítnuta krátkodobá víza, o která zažádala na belgickém velvyslanectví v Bejrútu za účelem následné žádosti o azyl v Belgii. Stěžovatelé tvrdili, že došlo k porušení jejich práv podle článku 3 (zákaz mučení a nelidského nebo ponižujícího zacházení), článku 13 (právo na účinný prostředek nápravy) a článku 6 odst. 1 (právo na spravedlivý proces) Evropské úmluvy o lidských právech.

ESLP zopakoval, že článek 1 (povinnost dodržovat lidská práva) Úmluvy omezil svou působnost na osoby spadající do jurisdikce států, které jsou smluvními stranami Úmluvy. V projednávaném případě uvedl, že stěžovatelé nespádají do jurisdikce Belgie, pokud jde o okolnosti vytýkané podle článků 3 a 13 Úmluvy. ESLP rovněž judikoval, že čl. 6 odst. 1 Úmluvy není v projednávaném případě aplikovatelný. Vstup na belgické území, který by vyplynul z udělení víz, nebyl „občanským“ právem ve smyslu článku 6 odst. 1.

ESLP v poslední řadě uvedl, že tímto svým závěrem není nikterak zaujat vůči snahám smluvních států usnadnit přístup k azylovému řízení prostřednictvím svých ambasád či konzulárních zastoupení.

Celé znění rozsudku je v anglickém jazyce k dispozici zde:
<http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-202468>

Odbor mezinárodních vztahů ČAK

Výzvy k posilování systémů právní pomoci v členských státech EU (pro informaci)

Odbor mezinárodních vztahů překládá představenstvu ČAK materiál zpracovaný bruselskou zástupkyní, který shrnuje nedávno publikovaná stanoviska CCBE, a rovněž dopis adresovaný předsedkyni Komise, zejména co se týče výzev na podporu financování systémů právní pomoci, ale rovněž na podporu advokátů samotných, za účelem rychlejšího překonání současné krize.

Zmínky a výzvy k posilování systémů právní pomoci v členských státech EU (vyplývající z podkladů na květnové jednání Stálého výboru CCBE a následných iniciativ)

V souvislosti s pandemií COVID-19 a pozastavením fungování justičních systémů ve většině členských států EU a jejich postupného obnovování, vyvstala potřeba na evropské i národní úrovni adresovat problematiku přístupu ke spravedlnosti a její podstatné složky – financování právní pomoci.

Rada evropských advokátních komor obecně problematice přístupu ke spravedlnosti a omezování/narušování principů právního státu v souvislosti s opatřeními, přijatými k zabránění šíření nemoci COVID-19, věnovala tři nedávno publikovaná stanoviska: **Stanovisko ohledně systémových rizik zasahujících do principů právního státu v době pandemie, Stanovisko o reaktivaci justice v Evropě a Stanovisko o používání aplikací a systémů pro vysledování kontaktů v souvislosti s pandemií COVID-19.** Zaslala rovněž dopis **Presidenta CCBE předsedkyni Komise Ursule von der Leyen ohledně obav evropských advokátů a advokátních komor z opatření přijatých v souvislosti s pandemií.** Stanoviska byla vypracována na základě informací Komise o monitorování legislativy členských států v době pandemie, a také na základě pravidelně zasílaných informací ze strany členských advokátních komor ohledně aktuálního stavu a opatřeních přijatých v jednotlivých členských státech obecně, i ve specifických oblastech – analýzu provedly všechny Výbory CCBE a tabulka byla předložena delegacím v rámci podkladů pro jednání Stálého výboru CCBE, jež se uskutečnilo 15. května. Z tabulky vyplývá, že problém přístupu ke spravedlnosti a jeho jednotlivých aspektů, včetně právní pomoci identifikovala jako zásadní problém řada výborů (samozřejmě zejména výbor pro přístup ke spravedlnosti a výbor pro trestní právo). O uvedených iniciativách Stálá zástupkyně informovala Stálé zastoupení ČR při EU, zejména s ohledem na jednání ministrů spravedlnosti v Radě, jež se uskuteční 4. června. Zástupkyně obdržela reakci, že informace byly postoupeny příslušným osobám na Ministerstvu spravedlnosti i ostatním expertům na Stálém zastoupení – je tedy možné v rámci jednání s MSp na tyto poskytnuté informace odkazovat.

Otázce financování systému právní pomoci se věnovalo zejména **Stanovisko o reaktivaci justice v Evropě**, jež vyzývá evropské instituce a členské státy k investicím do justičních systémů obecně a zejména, aby EU i členské státy investovaly do zpřístupnění spravedlnosti

všem stranám bezpečným a zdravým způsobem, včetně přístupu obhájců do věznic. CCBE upozorňuje na to, že je nezbytné stanovit celounijní pravidla pro rozhodování o tom, ve kterých případech není fyzická přítomnost stran a/nebo advokátů v soudní síni vyžadována. V případě fyzických jednání by měly být místnosti přizpůsobeny tak, aby umožňovaly sociální distancování a zajistily odpovídající ochranné prostředky, které budou k dispozici účastníkům řízení. V případě řízení, která nevyžadují fyzickou přítomnost účastníků, či jejich zástupců, musí být přijata opatření k zajištění soukromých právních porad mezi advokátem a klientem, a rovněž dalších práv, jež jsou součástí práva na spravedlivý proces. Pokud by se soudní jednání, jež by za normálních okolností probíhalo veřejně, uskutečnilo prostřednictvím videokonference, měl by o takovém jednání být pořízen trvalý záznam.

Vzhledem ke zrušení a odložení soudních jednání bude soudnictví čelit významným (dodatečným) průtahům, což dále negativně ovlivní právní jistotu a společenský mír. K co nejrychlejšímu odstranění těchto průtahů musí být zajištěna dostatečná kapacita soudců a personálu soudů. Prostředky by měly být investovány do rozvoje IT v oblasti managementu soudních případů s cílem zvýšit transparentnost a rychlost, podpořit přístupnost pro strany a jejich advokáty a zefektivnit řešení případů. Je třeba se obávat, že vzhledem k hospodářským důsledkům koronavirové krize **bude více občanů a subjektů potřebovat podporu v rámci systémů právní pomoci pro zajištění přístupu ke spravedlnosti. Je proto důležité, aby k zachování a prosazování práv znevýhodněných, krizí postižených rodin, rodičů samoživitelů či jinak znevýhodněných subjektů a nemajetných skupin v našich společnostech, byla posílena kapacita a prostředky investované státem do právní pomoci.**

V této souvislosti CCBE upozorňuje též na to, že v souvislosti s omezením hospodářské aktivity způsobené uzavřením některých celých odvětví, došlo k úbytku poptávky po právní pomoci, jakož k pozdnímu placení faktur za již dříve poskytnutou právní pomoc zejména těmi klienty, kteří byli opatřeními nejvíce zasaženi. Zhruba 25 % zejména malých a středních advokátních firem bylo v důsledku toho v evropském ekonomickém prostoru buď částečně nebo vážně poškozeno. To se pochopitelně odrazí i v přístupu k právní pomoci a spravedlnosti vůbec v dalších obdobích, přičemž potřeba kvalifikované právní pomoci bude spíše narůstat než klesat v souvislosti s uvolňováním, nebude však dostatek finančních prostředků k obstarání kvalitní právní služby. CCBE z tohoto důvodu **v dopisu předsedkyni Evropské komise** navrhuje rovněž soubor dalších/alternativních opatření, jako například zrušení či omezení daňové povinnosti (např. DPH) za právní služby, implementaci nových technologických řešení v obchodních transakcích, a v rámci e-justice obecně. Navrhuje rovněž zahrnutí advokátů do mechanismů a režimů podpory na úrovni členských států, ale i např. prostřednictvím evropských fondů, neboť likvidace advokátních kanceláří by měla na fungování právního státu dlouhodobé a nedozírné následky.

Stanovisko ohledně systémových rizik zasahujících do principů právního státu v době pandemie rovněž uvádí, že dosud neexistoval žádný pohotovostní plán na úrovni EU, ani ve

většině členských států, který by garantoval zajištění fungování justice v době krize. Je potřeba takovýto plán vytvořit pro případ, že by se podobná krize v budoucnu opakovala.

Na závěr je třeba zmínit, že CCBE dne **5. května obdržela dopis od komisaře pro spravedlnost Didier Reynderse** (odpověď na dopis Prezidenta CCBE), v němž uvádí, že sdílí obavy o efektivní fungování justičních systémů v době krize, a rovněž po ní, neboť lze očekávat nárůst soudních řízení ve všech právních oblastech. Souhlasí proto s tím, že aplikace inovativních technických řešení je nevyhnutelná pro řádné fungování justice, je třeba se soustředit na efektivitu, omezení zbytečných formalismů, a na to co je klíčové, za současného použití digitálních nástrojů tam, kde je to možné. Za prioritu proto považuje spuštění platformy E-codex (o níž zástupkyně v minulosti informovala představenstvo), a rovněž vyvinutí tlaku na Evropský parlament pro finalizaci pozice ohledně nařízení o elektronických důkazech (pozn. zde doufáme, že Parlament nepodlehne, pozice Komise má značné nedostatky, zatímco v Parlamentu se nám nadále daří prosazovat rozumná řešení). Co se týče opatření, jež byla v rámci nouzového stavu přijata v jednotlivých členských státech, Komise pečlivě monitoruje všechny legislativní iniciativy, zejména pak ty, jež by mohly ohrozit lidská práva a principy právního státu. Souhlasí s názorem CCBE, že výjimečná opatření, která mohou být v rámci pandemie přijata, musí respektovat základní principy a hodnoty zakotvené v čl. 2 SEU, a také mezinárodní a evropské standardy ochrany lidských práv. Opatření musí splňovat požadavky nezbytnosti, přiměřenosti a časového omezení po dobu trvání krize. Vlády musí zajistit, že takto přijatá opatření budou předmětem parlamentní kontroly. Komisař rovněž zmiňuje, že si je vědom významu advokátů pro fungování právního státu a o nutnosti jejich podpory v rámci vyrovnávání se s krizí.